

TREŠDIENAS INTERVIJA

Būt kopā, būt pussoli priekšā

— Ne pārāk bieži dzirdēts, taču skanīgs ir jūsu vārds — Agnese. Kā pie tāda tikāt, vai pati ar to labi sadzīvojat?

— Vārdu man izvēlējusies mamma, bijuši divi varianti Palmīra un Agnese. Kādreiz jaunībā savs vārds man ļoti nepatika, bet vēlāk domas mainījās. Kaut kur lasīju, ka vārds Agnese ir piektajā vietā starp populārākajiem siešu vārdiem Latvijā, un, ja vēl laimīgos un rados ir mazas Agnesītes, tad jau atliek tikai priecāties.

— Spilgtas bērnības atmiņas esat saglabājuši?

— Bērnības atmiņas ir gana spilgtas, bet nav sevišķi priecīgas, jo mamma un tētis man mira kara laikā. Tētis, kā jau gādīgs zems, vispirms domāja par savu ģimeni, saimniecību. Apšaudes laikā viņš esot steidzies uz aploku pēc zirga, bet kāda nomaldījies lode ķēra tēti tieši šajā brīdī. Pēc pusgada mammai bija gaidāms otrs bērniņš. Pāri gāja fronte, ārsta nebija, mammai radās sarežģījumi un viņa mira dzemdībās. No pusotra gada vecuma mani audzināja vecmāmiņa, vectētiņš un krustmāte. Viņiem esmu pateicīga par iegūto izglītību, par to, ka esmu varējusi būt tā, kas es esmu.

Savu bērnību par bezrūpīgu saukt nevaru, bet par mīlestības piepildītu gan. Vectēvs aizgāja mūžībā, kad es mācījos 10. klasē, bet vecmāmiņai Annai bija garš mūžs, viņa nodzīvoja 96 gadus un vēl esat manu meitu auklēja. Domāju, vērtīgākās lietas, ko manī ieaudzināja vecvecāki, bija darba mīlestība, prasme veidot labas attiecības saskarsmē ar cilvēkiem, cieņu, sapratni.

— Skolas gadi aizsteidzās, absolvējāt Balvu rajona Bērzpils vidusskolu. Nu vajadzēja izvēlēties, kādu ceļu tālāk iet.

— Draudzene gribēja studēt pedagogiju, aicināja arī mani. Aizbraucām uz Daugavpili, apsēdāmies uz soliņa pretī pedagoģiskajam institūtam un domājām, kurā fakultātē stāties. Paliku pie Dabaszinību fakultātes, un nenozēloju. Pirmos desmit darba gadus es mācīju ķīmiju Baltinavas vidusskolā, vēlāk vīram līdzī pārcēlos uz Viļāniem, pēc tam Preiļu rajona tautas izglītības nodaļas vadība man piedāvāja darbu Galēnos. Piekritu bez sajūsmas, jo nedomāju, ka šis būs ilgstošs darbs.

— Pagaidu varianti kā vienmēr izrādās tie ilgstošākie — ar Galēniem bijāt saistīta vairāku gadu desmitu garumā. Un tomēr, kādus atceraties pašus pirmos darba gadus skolā?

— Ātri nodibināju kontaktu ar kolēģiem un audzēkņiem. Kā pie bērniem, tā pie viņu vecākiem ir jāvērsas ar labvēlību nevis ar augstprātību. Ja kopīgu valodu neizdodas atrast, tad jāmeklē vaina sevī — varbūt esmu gribējis izlik-

AGNESE GABRĀNE

* Skolotāja kopš 1962. gada. 28 gadus bijusi Galēnu pamatskolas direktore.

* Absolvējusi Bērzpils vidusskolu un Daugavpils pedagoģiskā institūta Dabaszinātņu fakultāti.

* Dzīves moto: «Es ticu, ka nākotnē iekļūt līdzēšu savai tautai. Tikai mūžīgi jāpatur acis visaugstākais — Putnu ceļš. Aiz manis nepalik tukšums, bet dzīvības pilni graudi».

* Vaļasprieks: ceļojumi, daiļdārzniecība.

* Būtiskākā īpašība: godīgums.

* Mīļākais gadalaiks: pavasaris.

● Bijusi Galēnu pamatskolas direktore Agnese Gabrāne gaida pavasari, kad, saules sasildīti, no zemes sprauksies dzīvības asni. Tad tā pa istam varēs nodoties vaļaspriekam — darbiem dārzā, taču pašlaik viņa daudz laika velta mazbērniem. Foto: M.Rukosujs

ties pārāks, galvastiesu augstāks par skolēnu. Bērni ir ļoti gudri, viņi patiesībā redz skolotājam cauri, un pirmais iespaids, kādu skolotājs par sevi rada, vai nu tas ir pozitīvs vai negatīvs, klasē arī valda. Protams, skolotājam ir jābūt ziņošam savā mācību priekšmetā, spējīgam ieinteresēt un aizraut klasi. Neder vienas un tās pašas darba metodes, jo viela ir ļoti daudzveidīga. Esmu turējusies pie principa, ka vērtējumam jābūt objektīvam, visus esmu centusies vērtēt vienādi un pēc nopelnīta.

— Šodien tik daudz runājam par bērnu kā personību, par viņa tiesībām, par to, ko attiecībā pret skolēnu drīkst un nedrīkst atļauties skolotājs. Šobrīd pat sākumskolas bērnam ir skaidras viņa tiesības. Kā ir ar pienākumiem? Vai bērni dažkārt neatļauj pārlieku daudz?

— Galēnos tādu attieksmi netiku manījusi. Manuprāt, uz bērnu provokācijām ir jāprot atbildēt ar humoru. Man, piemēram, prātā šāds gadījums. Devītās klases skolēns stundā klepo. Ja klepo viens, protams, otram arī jāsāk. Man pie rokas bija pretklepus tabletes. Vienu iedodu «slimniekam». Klase tāda kā apmulsusi — skolotāja nerājas, nekliež. Puisis nosūk manis doto tableti, sāk klepot atkal. Es atkārtēju savu gājieni, bet klase jau sāk sminēt. Trešajā reizē es saku: — Guntariņ, tu tagad klepo vai neklepo, bet man vairāk tabletišu nav. Klasē, protams, smiekli. Skolotāja darbs ir interesants ar to vien, ka katru dienu ir pa kādai pērlītei, pa kādam jautram notikumam, tikai neesmu jau es tos īpaši pierakstījusi un krājusī.

— Pagājušo vislabāk varam izvērtēt tikai ar noteiktu laika distanci. 28 gadus būdama Galēnu pamatskolas direktore, jūs

esat atstājuši pēdas cilvēku atmiņās, viņu dzīves gājumos. Ar ko šie gadi saistās jums pašai?

— Tie pagāja ļoti ātri. Man likās svarīgi, lai dzīve kļūtu interesantāka arī manu skolēnu vecākiem. Katru gadu braucām ekskursijās, kopīgi pavadījām laiku pie tējas tases, diskutējām. Divas reizes gadā tika rīkotas vecāku sapulces. Man nekad nav likusies pieņemt runāšanu aplinkus, «aiz muguras», es vienmēr aicināju vecākus runāt par savām problēmām skaļi, atklāti un klaji, lai nepaliktu neizrunātas lietas un noklusēti pārmetumi.

Galēnieši man ļoti palīdzēja ar tīri praktiskiem priekšlikumiem par skolas dzīves uzlabošanu. Kaut vai saistībā ar bērnu veselību, skolas remontiem vai labiekārtošanu. Galēnu pamatskola ir bijusi atvērta jaunām vēsmām un pārmaiņām. Ieviesām kabinetu sistēmu, esam gājuši līdzī laikam, ir nokomplektēta pilna datorklase. Ar bērniem strādājām tā, lai datorus varētu izmantot arī citu mācību priekšmetu stundās. No tā skolēni tikai iegūst, mācības kļūst interesantākas.

Kā direktorei mana galvenā rūpe bija, lai mani skolotāji būtu līmeni. Patīk vai nepatīk, grūti ir vai viegli, bet skolotājam par savu kvalifikāciju ir nemitīgi jā rūpē-

● 28 gadus 1. septembrī Agnese Gabrāne uz stundu aicināja Galēnu pamatskolas pedagogus un skolēnus. 2000. gada 31. augustā ar krāšņiem ziediem un sirsniņiem vārdiem viņa aizvadīja savu pēdējo darba dienu skolā. Tagad bijusi direktore vairāk laika var veltīt vīram Valentīnam un meitai Gunitai Strodei (no kreisās). Foto no A.Gabrānes albuma

jas. Centos skolotājus pārliecināt, ka kursi ir vajadzīgi viņiem pašiem, ka ir jābrauc, ir jāmacās. Visiem Galēnu pamatskolas pedagogiem ir augstākā izglītība, vairāki ir ieguvuši otro specialitāti, maģistra diplomu.

— Ja jums vajadzētu dažus teikumus pavisam svešam cilvēkam raksturot Galēnu pamatskolu, izcelt tās savdabību un neatkārtotamību, ko jūs teiktu?

— Domāju, ka diezgan maz ir tādu skolu, kas mēģina iedzīvināt

un saglabāt nākošajām paaudzēm to cilvēku vārdus, kas šajā apvidū dzīvojuši agrāk. Esam cēlušies gaismā izcilu, izglītotu, bet, diemžēl, jau piemirstu novadnieku vārdus. Uzstādīta piemiņas zīme pie rakstnieces Anitas Liepas dzimtas mājām, Galēnu pagastā saknes ir inženierim, šifera ražotnes atklājam Meikulam Čačam-Dorzīnkam. Ir izpētīta muižas un tā parka vēsture, bet šim darbam nepieciešams turpinājums. Dzima doma izveidot parkā kultūrvēsturisko taku, apkopojot visu veidu informāciju tā, lai interesanti būtu gan vēsturniekam, gan literātam, gan biologam. Tās ir vēl nepiepildītas ieceres, bet domāju, ka galēniešiem tās būs pa spēkam.

— Cik liela loma jūsu dzīvē bijusi ģimenei?

— Ģimene man ir ļoti svarīga. To nodibināju 1964. gadā, kad strādāju Baltinavā, tā ir vīra Valentīna dzimta puse. Gan es, gan arī vīrs visu mūžu esam strādājuši vadošos un atbildīgos amatos, tādēļ abi bijām gana aizņemti darbā. Mūsu ģimenē nekad nav bijusi darba dalīšana. Esmu pārliecināta, ja mājās valda miers un satiecība, tad arī mājas rūpes izdodas sabalansēt tā, lai neciestu nedz sabiedriskie pienākumi, nedz ģimene.

Ja es kādam esmu parādā, tad tā ir mana ģimene — vīrs un meita. Man ir laimējies ar viņiem. Es priecājos par meitas Gunitas enerģiju un uzņēmību. Viņa ir psiholoģijas maģistre, šogad apmeklēja datormācības kursus, bet domā arī par tālākām studijām. Strādā Galēnu pamatskolā un ir mamma trim bērniem. Citreiz domāju, no kā meitai šī mērķtiecība, un saprotu, ka citādi jau nevar būt — no mazām dienām viņa redzējusi, ka mamma, tāpat kā tētis ne tikai strādā, bet papildus arī mācās, iepazīst un apgūst kaut ko jaunu. Bērņus audzinām ne jau ar vārdiem, bet ar ikdienišķo piemēru. No mums viņi mācās dzīvi.

— Sarunu ar jums izlasīja galēnieši — kolēģi, skolēni, viņu vecāki. Ko jūs gribētu viņiem pateikt?

— Es esmu priecīga un pateicīga liktenim, ka man ir nācies strādāt tieši Galēnos, jo tur es esmu satikusi saprotošus, darbīgus un atsaucīgus cilvēkus. Ar laikraksta starpniecību gribu pateikties Galēnu pagasta padomei, izglītības pārvaldes ļaudīm, saviem kolēģiem par kopā pavadītajiem gadiem.

Visiem galēniešiem gribu novēlēt TICĪBU. Ja tā būs, daudz izdosies panākt pat ar nelieliem līdzekļiem. Piemērs ticības lielajam spēkam esmu es pati — ja manī toreiz, pirms daudziem gadiem šīs ticības sev nebūtu bijis, manā dzīvē nebūtu nekā no tām krāsām, ko šo gadu laikā ieaudis liktenis.

G.Kraukle

Seminārs dziedājošo kolektīvu vadītājiem

Valsts tautas mākslas centrs 25. un 26. janvārī rīko plašu semināru koru diriģentiem, kormeistariem un ansambļu vadītājiem. Seminārā paredzētas lekcijas par projektu menedžmentu, sabiedrisko attiecību pamatiem, sponsoru piesaisti, valodu pielietojumu dziedājumā. Semināra dalībnieki apgūs arī Rietumeiropas kormūzikas pamatus — gregorskos dziedājumus.

Notika konference par tautas deju tradīcijām

21. janvārī Valmierā notika starptautiska konference «Tautas dejas tradīcijas Baltijas valstīs, attīstības modeļi un perspektīvas». Šo konferenci rīkoja Valsts tautas mākslas centrs.

Pirms konferences Valmieras kultūras namā notika jaunrades deju konkurss un ceļojošās balvas «2000. gada populārākā deja» pasniegšanas ceremonija. Uz Valmieru no Preiļu rajona devās deju kolektīvu virsvadītāja Silvija Kurtiņa, kā arī deju kolektīvu vadītājas Gaida Ivanova, Ilze Broka un Dina Staškeviča.

Svarīgākie kultūras pasākumi rajonā

9. februārī pulksten 20.00 Līvānu novada kultūras centrā paredzēta rajona deju kolektīvu sadančošanās, kurā piedalīsies kultūras centru, kultūras namu un tautas namu deju kolektīvi. Paredzēts arī koncerts, bet atpūtas daļā spēlēs grupa no Viļāniem.

17. februārī pulksten 16.00 Stabulnieku kultūras namā notiks rajona vokālo ansambļu sadziedāšanās skate. Tajā aicināti piedalīties un dziedātprasme spēkiem mēroties visi vokālie ansambļi. Kolektīvi uz skati var pieteikties līdz 12. februārim rajona padomē pie kultūras darba organizatores Elvīras Brovackas pa tālruni 22671.

Sagatavoja L.Kirillova

Aicina Latgales tradicionālās kultūras mantojuma kursi

Tiem, kam tuva latgaļu folklorā, kultūra, dziesma un deja, visa gada garumā būs iespēja smelties radošos iedvesmu kopā ar Latvijā slaveniem folkloristiem. Tas viss — Līvānos.

13. janvārī Līvānu ģimnāzijas «Pastariņa» skolā aizsākās Latgales tradicionālās kultūras mantojuma apguves kursi, kas turpināsies visa gada garumā ar četrām tikšanās reizēm. Reģionālie semināri, kas orientēti uz vietējā tradicionālās kultūras mantojuma apgūšanu, ir lieliska iespēja saņemt kvalitatīvu un saistošu mācību materiālu par gadskārtu ierazām, tradicionālās kultūras dažādiem aspektiem un Latgales tradicionālās kultūras mantojumu. Kā pastāstīja folkloras kopas «Ceiruleits» vadītāja Anna Kārkle, tiks rīkotas arī nodarbības — darbnīcas tradicionālo amatu apgūšanai un braucieni uz Rīgu, kur sava apvidus folkloras vākumu varēs iepazīt Folkloras krātuvē. Kursos paredzēts apgūt ziemas laika gadskārtas, pavasara rotāšanas un līgošanas tradīcijas, kā arī rudens gadskārtu tradīcijas.

Pirmo ciklu par ziemas gadskārtām vadīja LU Etniskās kultūras centra speciālisti — Māra Mellēna, Elīna Kūla-Braže un Ernests Spičs.

Ja arī citiem ir radusies interese, vēl nekas nav nokavēts, saka Anna Kārkle. 8. martā būs nākamā tikšanās reize, kad par repertuāra atlasu un dziedāšanas tradīcijām, sagaidot Lieldienas, stāstīs Valsts tautas mākslas centra speciālists Andris Kapusts un Helmī Stalte, savukārt koklēšanas nodarbības vadīs etnomuzikologs Valdis Muktupāvels.

Kursi notiek ar Kultūrkapitāla fonda, Līvānu ģimnāzijas, Preiļu rajona padomes, Līvānu novada domes, LU Etniskā centra un Valsts tautas mākslas centra atbalstu.

G.Kraukle

Precizējums

Laikraksta «Novadnieks» 20. janvāra numurā publikācijā «Dārgās stīrnas kotletes» neprecīzi sniegtās informācijas dēļ ieviesusies kļūda. Automašīna, ar kuru nošautais medījums transportēts, pieder nevis Antonam Ručevskim, bet Antonam Raščevskim. Atvainojamies A.Ručevska tuviniekiem par sagādātajām neērtībām.

Jāpiesaka kandidāti Kultūras ministrijas prēmijai

Līdz 5. februārim Kultūras ministrijā jāiesniedz pieteikumi par kandidātiem prēmijas piešķiršanai, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka.

Izsludināts Latvijas Republikas Kultūras ministrijas tautas mākslas prēmiju konkurss ar kopējo fondu 2000 latu apmērā par spilgtu radošo devumu tautas mākslas nozarēs pērnajā gadā. Prēmēšanai tiek

izvirzītas juridiskas vai fiziskas personas, atsevišķi cilvēki vai radošās grupas. Kandidātus prēmijām var izvirzīt kultūras iestādes, sabiedriskās organizācijas, rajonu un pilsētu pašvaldības, Valsts tautas mākslas centra speciālisti.

Kultūras ministrijā jāiesniedz prēmēšanai izvirzīto kandidātu radošā darba raksturojums, motivācija prēmijas piešķiršanai un recenzijas.

Pensionāri iztaujā Preiļu novada vadību

Lie la ažiotaža pēdējo mēnešu laikā Preiļu pilsētā bija sacelta jautājumā par siltumenerģijas tarifiem un komunālās saimniecības darbu kopumā. Neapmierinātību pilda pilsētas pensionāri, tādēļ, lai ieviestu skaidrību šajos jautājumos, jaundibinātās Preiļu pilsētas pensionāru apvienības valde nolēma rīkot tikšanās ar domes deputātiem pilsētas mikrorajonos. Lai uzklautu, kas pensionārus neapmierina, uz sapulcēm devās arī «Novadnieka» žurnāliste.

Jūtas apkrāpti un bezpalīdzīgi

Vairāki bijušie p/s «Preiļu SCO» strādnieki ar asarām acis stāstīja, cik apkrāpti jūtas pašlaik, kad uzņēmuma vadīšana amatpersonu bezatbildīgās rīcības rezultātā spiesti dzīvot, nesāņemot pilnu pensiju. — Visu mūžu esmu nostrādājis SCO, darba stāžs 46 gadi, taču man maksā tikai daļu no nopelnītās pensijas. Haritonova kunga uzņēmumā par strādājošajiem sociālās iemaksas veiktas netika, tagad esam pie sasistas siles. Ko darīt? Vai vainīgajiem par to nav jāatbild? Neesmu vienīgais apkrāptais, — Celnieku mikrorajona sapulcē sūdzējās kāds bijušais strādnieks.

Domes priekšsēdētājs I.Meluškāns paskaidroja, ka no domes puses norisinājušās sarunas ar V.Haritonovu, taču maksātspējīgajam SCO esot ne tikai sociālo iemaksu parāds, bet arī 300 000 latu liels parāds valsts budžetam un 100 000 latu, kas jāsamaksā citiem uzņēmējiem. Kā pamatoti uzsvēra I.Meluškāns, šie jautājumi būtu jāuzdod nevis pilsētas domei, kurai pat nav likumīgu tiesību pārbaudīt privātas struktūras darbību, bet gan V.Haritonova kungam, kurš kopā ar uzņēmuma valdes locekļiem atbild par neveiktajām sociālajām iemaksām.

Bezatbildīgi ņemtais kredīts būs jāmaksā vēl 7 gadus

— 400 000 latu lielo kredītu, ko Preiļu pilsētas dome pārģalvīgi paņēma vēl 1998. gadā, būsim spiesti maksāt līdz pat 2008. gadam, — komentējot siltumapgādes tarifu jautājumu pilsētā, sacīja I.Meluškāns. Salīdzinot ar 1998. gadu, mazuta cena ir pieaugusi trīskārt (no 40 Ls/t 1998. gadā līdz 100-140 Ls/t 2000. gadā). Arī ar skaidām kurinā-

Preiļu pilsētā dzīvo 1660 pensijas vecuma cilvēku. 730 cilvēki ir vecāki par 70 gadiem, bet 35 cilvēki jau pārkāpuši 90 gadu sliekšni. Šonedēļ notika Preiļu pilsētas pensionāru apvienības locekļu pilnsapulce (valdes priekšsēdētāja ir Irēna Timošenko), kurā kā viens no svarīgākajiem jautājumiem bija pensionāru apzinātāju grupas izveidošana. Apvienības vadība plāno apzināt tos pensionārus, kuriem steidzami un neatliekami nepieciešama palīdzība.

mais katls nav brīnumlīdzeklis, kas zibenīgi spēs atrisināt visas siltuma problēmas. Pašvaldība spiesta maksāt kredītus, kas velkas līdzī ne tikai no 1998. gada, bet pat no 1996. gada, kad aizņēmums 190 000 latu apmērā tika paņemts mazuta iegādei un daļēji izsaimniekots, ko sarunā ar pilsētniekiem uzsvēra arī domes deputāte Aina Iljina.

Šimēneša novada domes sēdē tiks analizēts siltumapgādes jomā paveiktais, izskatīts jautājums par iespējām pazemināt tarifu, taču, domes vadītājs šajā sakarā no solījumiem atturējās. — Nēmot vēmā, ka tuvojās pašvaldību vēlēšanas, protams, varētu solīt tarifu samazināšanu, taču es labi apzinos — ja nodarbošies ar populismu un tarifus samazināsim, «Siltumu» saņēmis tāds pats liktenis kā maksātspējīgo SCO, un nākošajā apkures sezonā mēs vienkārši salsim, — sacīja I.Meluškāns.

Ielu sakārtošanai Preiļos vajadzīgi 2 miljoni latu

Tieši tik daudz būtu nepieciešams, lai asfalta segumu salabotu visās Preiļu ielās un laukumos. Salīdzinājumam — pilsētas ielu un ceļu fonda pagājušā gada «budžets» bija 80 000 latu. I.Meluškāns nepiekrīt kāda pensionāra viedoklim, ka Raiņa bulvārī asfaltēt nevajadzēja. Mērs pauž pārliecību, ka, lāpot neskaitāmās bedres un bedrītes naudas līdzekļi tiek tērēti neracionāli un rezultāts šādai lāpšanai ir visai niecīgs. Pašvaldībā diskusijas izraisījis jautājums, vai Raiņa bulvārī vispār ir nepieciešami trotuāri, varbūt labāk līdzekļus ieguldīt bedrainās ietves remontam, kas ved uz siera rūpnīcas mikrorajonu.

— Raiņa bulvārī ir gājēju iela, tādēļ to ar pilnām tiesībām var izmantot gājēji, transportlīdzekļi vadītājiem ar to jārēķinās, — sacīja mērs. Preiļos bēdīgā stāvoklī ir arī ūdens atvadišanas sistēmas ielās, kamēr tās normāli ne-

funkcionēs, ielu segums būs pakļauts nemitīgai lietus un sniega ūdeņu ietekmei.

Karstais ūdens Rēzeknes ielā būs

Šādu solījumu pilsētniekiem deva novada domes izpilddirektors Vilhelms Veleckis. Viņš arī skaidroja, ka ziemā trases pārbaudīt ir samērā problemātiski, taču līdz beigsiem apkures sezona, tiks veikta trašu pārbaude, nepieciešamo cauruļu nomaiņa, balansēšana, un, ja netiks atklātas nopietnas problēmas, pavasarī šī masīva iedzīvotāji saņems karsto ūdeni. Sarežģītāka situācija ir Rancāna ielas rajonā, tur nepieciešams uzstādīt papildus siltummezglus, kas prasa līdzekļus.

Par logiem, durvīm un klejojošiem suņiem

Pensionāri taujāja, kad vienas vai otras mikrorajona mājas kāpņu telpā tiks veikts remonts, ieliktas durvis, nokrāsotas logu ailes. Konkrēto informāciju, ko katrā pilsētas daudzdzīvokļu mājā ieplānots paveikt šogad, var iegūt uzņēmumā «Saimnieks» (Rīgas ielā 4), arī zvanot pa tālruni 21287. Iespēju robežās tiek veikti gan kāpņu telpu remonts, gan citi ikdienišķie darbi, cik nu atļauj apsaimniekošanas maksa — 7,5 santīmi par kvadrātmetru, ko uzņēmumam maksā iedzīvotāji.

Ar šo gadu paredzēts ieviest jauninājumu — apsaimniekošanas līgumi tiks slēgti ar katru daudzdzīvokļu māju atsevišķi. Tas iedzīvotājiem dos tiesības pašiem lemt, kā izlietojama viņu apsaimniekošanas iemaksu daļa — kāpņu telpu, fasādes vai varbūt jumta remontam. Iedzīvotājiem būs iespēja vai nu dibināt mājas apsaimniekotāju sabiedrību vai deleģēt mājas vecāko, kas kontrolēs, kā tiek izlietota šīs mājas iedzīvotāju maksājumu daļa. Tas, kā uzskata p/s «Saimnieks» vadītājs Antons Krišāns, atrisinās daudzas problēmas.

Uzņēmums saņēma pārme-

tumus arī par tumšajām kāpņu telpām, taču te iedzīvotāju vidū radās arī oponenti, kas izteicās, ka tērēt apsaimniekošanas naudu spuldžu iegādei būtu nelietderīgi, par to jāpārbauda pašiem dzīvokļu iemītniekiem. Savukārt pašvaldības uzņēmumam būtu jādomā, kā iznīdēt klaiņojošos suņus pilsētas ielās. Kāds iedzīvotājs jau trīsreiz ticis sakosts. Te pašvaldībai būtu jādomā — piemērot nodokli suņu un kaķu īpašniekiem vai varbūt sodīt par suņa vadāšanu bez uzpuņa. A.Krišāns informēja, ka apmēram 20 suņi jau esot iemidzināti ar šim nolūka īpaši piemērotu ierīci.

Pateicas par ielu svētkiem

Celnieku mikrorajona pensionāri neskopojās arī ar atzīnīgiem vārdiem par veiktajiem kāpņu telpu remontiem, nomainītiem logu rāmjiem. Pensionāri vai cāja, vai par sanetnīka pakalpojumu iedzīvotājiem ir jāmaksā A.Krišāns paskaidroja, ka gadījumos, kad sanetnīks izsaukts avārijas situācijas novēršanai (piemēram, ja tek caurule vai nedarbojas kanalizācija), sanetnīkim par darbu nav jāmaksā. Protams, ja iedzīvotājs vēlēšies nomainīt krānu vai uzlikt jaunas caurules, viņš par pakalpojumu maksās.

Atzīnīgus vārdus domes deputātiem pensionāri sacīja par pērnās vasaras ielu svētkiem. Tie guvuši atsaucību dažādu gadagājumu cilvēku vidū, būtu vērts šādu svētku tradīciju turpināt.

Dialogs ir laba lieta

Dialogs pašvaldības un pensionāru starpā visumā vērtējams pozitīvi, jo tā ir iespēja tautai paust savas domas un viedokļus, bet pašvaldībai uzlabot darbu. Deputāti pensionāru uzaicinājumam atsaucās labprāt un no sarunas nevairījās.

Kā uzsvēra pensionāru apvienības valdes priekšsēdētāja Irēna Timošenko, galvenais mērķis ir panākt — ir uzstāts dialogs pensionāru un pašvaldības starpā, tomēr iniciatīva tiek gaidīta no pašiem pensijas vecuma ļaudīm. Apvienības mērķis ir strādāt to pensionāru labā, kam klājas visgrūtāk. — Nevis rīkot izklaidējo pasākumus, bet reāli palīdzēt, — darbību motivē I.Timošenko. Vai un kā tas izdosies, rādīs laiks.

G.Kraukle

LĪDZ VĒLĒŠANĀM 46 DIENAS

Mums vara dota liela, bet darbiem nav finansiāla pamata

— Ar kādiem labiem darbiem paliksiet sava pagasta iedzīvotāju atmiņā?

MĀRIS GRIGALIS, Sutru pamatskolas direktors, darbojas sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejā:

— Mans deputāta darbs bija veltīts skolai. Uzskatu, ka izdevās panākt daudz. Katru gadu budžets tika sastādīts, ņemot vērā skolas vajadzības. Skolā izremontēts virtuves bloks, tualetes. Pagasts apmaksā daudz bērnu, kā arī trūcīgo ģimeņu skolēnu pusdienu. Esam gādājuši par bērnu nokļūšanu skolā. Vispirms tas tika darīts ar pagasta autobusu. Pagājušajā gadā vecāki saņēma kompensāciju par bērnu vadāšanu. Šogad ir iekārtots tā, ka bērni Preiļi un Sutru skolās var nokļūt ar iršruta autobusu.

Mani satrauc iesniegumi, kuros ģimenes prasa līdzekļus produktu iegādei. Uzskatu, ka nevienam nav liegts turēt mājlopus, bet ir ģimenes, kurām nav ne lopīņa, ne sava mazdārziņa. Laukos tā dzīvot nedrīkstētu. Tomēr cenšamies palīdzēt arī šādiem cilvēkiem.

30 procentu apmērā apmaksājam ārstēšanās izdevumus slimnīcā. Bērnu ārstēšanās izdevumi segti simtprocentīgi.

Mūsu priekšvēlēšanu programmā bija ietverts jautājums par ceļu sakārtošanu. Pagasts ļoti lielus līdzekļus ieguldīja, remontējot ceļu uz Šultēm. Naudas pagastam būtu vairāk, ja visi iedzīvotāji samaksātu zemes nodokli un izdevumus par komunālajiem pakalpojumiem. Parāds sastāda gandrīz 5000 latu.

— Jūsu priekšvēlēšanu programmā bija šāds solījums: «Iestājamies par nodokļu diferenciāciju, to vienkāršošanu, jo reti kurš uzņēmums spēj maksāt tik lielus nodokļus, kādi ir pašreiz.» Ko izdevās panākt?

— Tas bija nepārdomāts solījums, jo nodokļu politiku veido valsts. Diemžēl mēs neko šajā ziņā nevarējām darīt.

AIVARS UŠACKIS, darbojas finansu komitejā:

— Pagasts parādos nav iekritis. Cik naudas bija, centāties to visu izmantot lietderīgi. Nodokļu iekasēšana no iedzīvotājiem ir smaga, jo daudziem pa-

gastā ir tikai zeme, bet viņi paši dzīvo kaut kur citur. Komunālie maksājumi mūsu pagastā ir ļoti zemi, bet arī tos daudzi nenomaksā un ar laiku sakrāj ievērojamas summas.

Mūsu programmā kā svarīgākais punkts bija ierakstīta izglītība, un to centāties izpildīt.

— Jūsu programmā bija šādi vārdi: «Iestājamies par to, lai Zemkopības ministrija rūpētos par lauksaimniecības produkcijas iepirkumu garantijām, noslēdzot piegādes līgumus par stabilām cenām uz katru nākošo gadu.» Un arī «Iespēju robežās atbalstīsim lauksaimniekus dažādu veidu kooperatīvu izveidošanai, agroservisu dibināšanai.»

— Diemžēl valsts politika ir tāda, lai maziem zemniekiem izpūtu. Un to panāks.

Attiecībā uz uzņēmējiem, viņi var saņemt pagasta padomes atļaujas savai darbībai, šķēršļi netiek likti.

ANNA KUZNECOVA, padomes sekretāre, darbojas finansu komitejā:

— Mans darbs ir tāds, ka katru dienu jāsakaras ar pagasta cilvēku problēmām un rūpēm. Ar savām vajadzībām un iesniegumiem viņi vispirms griežas pie manis, pēc tam lūgumus nodevu izskatīšanai komiteju sēdēs.

Nevelos atkārtoties, stāstot par paveikto, tāpēc pievērsīšos nepaveiktajam. Diemžēl neizdevās ieviest kārtību nodokļu un komunālo pakalpojumu maksājumos. Nemaksātājiem sūtām atgādinājumus un brīdinājumus. Ir iedzīvotāji, kuri izmanto pagasta kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas pakalpojumus, bet maksā tikai par ūdeni. Atrunājas ar to, ka kanalizācija nedarbojas. Bet viņi dzīvo privatizētos dzīvokļos un par iekšējo kanalizācijas iekārtu darbosanos jāgādā pašiem.

Pa šiem četriem gadiem nodibinātas jaunas zemnieku saimniecības. Visiem, kas vēlējas, izsniegtas atļaujas to paplašināšanai, lietošanā piešķirta zeme.

Padome skatīja jautājumus arī par teritoriālo reformu. Veicām iedzīvotāju aptauju, kurā noskaidrojās, ka daļa iedzīvotāju nākotnē vēlas pievienoties Vārkavas pagastam, bet daļa — Preiļiem, tomēr pagaidām grib, lai viss būtu pa vecam.

— Jūsu programmā bija teikts: «Iestājamies par maksimālas atbildības prasīšanu no policijas un zemessargu darbi-

niekiem noziedzības apkarošanā un alkohola tirgošanā.» Un pastāstiet arī, kā iedzīvotājus informējāt par pagasta padomes darbu?

— Informāciju sniedzām ar pagasta padomes izdotās avīzes palīdzību. Tajā ievietojām ziņas par sēdēm, lēmumus par pabalstu piešķiršanu un citus. Attiecībā uz kārtības nodrošināšanu sadarbojamies ar iecirkņa inspektoru un sniedzām viņam informāciju, lai to pārbauda.

MARIJA SPŪLE, zemiece, darbojas sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejā:

— Arī mēs savā programmā bijām solījuši, ka vislielākā vēriba tiks veltīta izglītībai un alkohola tirgošanai. Attiecībā uz izglītību tas ir izdarīts, bet «točku» un nelikumīgas alkohola tirdzniecības apkarošana neveicās. Domāju, ka tas nav izdevies nekur, arī Preiļi tirgū to vien dzird kā «spirtīķ, spirtīķ». «Točku» tirgotāju apkarošana ir tik sarežģīta, ka pagaidām netiek galā ne policija, ne deputāti. Tajā pašā laikā jāatzīst, ka šie cilvēki, kas nevar iztikt bez «točkām», ir slimi un atkarīgi no alkohola. Zināmā mērā viņu slimstību ir sekmējusi valsts politika, tas, ka viņi ir bez darba, nomākti, ka nav iespēju nopelnīt un vispār nav nekādas jēgas dzīvot.

Mēdz teikt, ka darbu var atrast visi, kas grib, diemžēl bieži iznāk, ka jāstrādā pa tukšo. Pat pašiem savā zemnieku saimniecībā tā iznāk. Audzējam sīvenus, ražojam gaļu, bet beigās nevienam to nevajag.

STANISLAVS KORSAKS, pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieks, darbojas sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejā:

— Viens no lielākajiem darbiem ir ceļu remonts. Pagasta ceļu kapitālremonts veikts sešu kilometru garumā, no jauna uzbūvēts ceļš «Pirtsvieta — Šultes». Attīrīšanas iekārtu sūkņu stacijā uzstādīts jauns sūknis.

— Vai ir izpildīts jūsu programmā solītais: «Iestājamies par to, lai lauksaimniekiem laikā samaksātu par piegādāto produkciju un zaudēto peļņu pēc esošajam komerc kredīta likmēm.»?

— Nav izdevies, jo tas diemžēl bija nereāls solījums.

JELENA LIETAVNIEKA, strādā apdrošināšanas firmā, darbojas sociālo jautājumu komitejā:

— Strādājām ar domu, lai cilvēkiem būtu labāk. Visus iesniegumus centāties izskatīt laikā, iespēju robežās palīdzēt. Aicinājām sava pagasta iedzīvotājus katru gadu piedalīties konkursā «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā».

Bija izstrādāta sociālās palīdzības sistēma veciem un vientuļiem pagasta iedzīvotājiem.

ANTONS ZNOTIŅŠ, Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs:

— Paldies padomes deputātiem par darbu un gribu teikt, ka esam strādājuši labi. 1994. gadā, kad pirmo reizi kļuva par pagasta padomes priekšsēdētāju, šeit nebija nekā. Visu sākām atjaunot, centāties sakārtot. Vispirms gribu pieminēt ceļus, par kuriem runāja arī citi deputāti. Esam lietderīgi izmantojuši visus ceļu fonda piešķirtos līdzekļus.

Pēc iedzīvotāju lūguma tika atklāts autobusa maršruts «Preiļi — Znotiņi — Preiļi».

Pagastā ar uzņēmējdarbību nodarbojas četras saimniecības, kuras pagasta iedzīvotājus daļēji nodrošina ar darbu. Pagasta teritorijā bezdarbs sastāda 20,4 procentus no iedzīvotāju skaita darbaspējas vecumā. Katru gadu tiek rīkoti algotie pagaidu sabiedriskie darbi, kuros iesaistās bezdarbnieki. Tiem līdzekļus piešķir valsts, bet daļu piemaksā pagasts no saviem budžeta līdzekļiem. Izveidojam tādu sistēmu, ka katru mēnesi darba līgumi tiek noslēgti ar citiem bezdarbniekiem, līdz ar to visiem ir iespēja pastrādāt.

Pēdējos divos gados pagasts Sutru pamatskolas remontā ieguldījis pa 3000 latu gadā. Skolā tagad ir siltais ūdens un kanalizācija. Palielināts skolas budžets. Rēķinot uz vienu skolēnu, 1998. gadā tas bija 156,51 lats, 2000. gadā — 162 lats. Skolēniem tiek iegādātas brīvbiļetes, par kurām Sutru pagasta padome katru mēnesi Jēkabpils autobusu parkam maksā 236 latus. Uz iesniegumu pamata pagasta padome apmaksā ēdināšanas izmaksas, kuras uz vienu skolēnu sastāda trīs latus mēnesī. Pārējās internāta izmaksas

uz vienu skolēnu ir 22,43 lats, ko sedz pagasts no saviem budžeta līdzekļiem.

Pēdējos gados izremontēts pagasta padomes ēkas jumts, kam piešķirti 4000 lats. Tikpat liela summa vajadzīga arī jumta tālākam remontam. No pagasta budžeta līdzekļiem tiek uzturētas divas bibliotēkas.

Esam izstrādājuši projektu kanalizācijas un attīrīšanas ierīču sakārtošanai. Projekts atzīts par labu, diemžēl tam nav finansējuma.

Esam palīdzējuši zemniekiem, savācot informāciju subsīdiju saņemšanai, ko pieprasīja lauksaimniecības departaments. Organizējam amonija salpētra centralizētu atvešanu uz pagastu.

Mazās pašvaldības bez finansējuma var paveikt ļoti maz. Varam tikai godīgi sadalīt to, kas mums ir. Pagasta līmenī nevar būt runas par korupciju. Katra negodīga darbība pagasta padomē ir kā uz delnas, autoritāti var pazaudēt ļoti ātri. Pašvaldību vadu jau sešus gadus, taču problēmas laukos kļūst aizvien asākas. Mums vara ir dota, bet darbam nav pamata — finansējuma.

— Pirms tikšanās ar deputātiem jūsu pagasta iedzīvotāji uzdeva jautājumus. Kur paliek vientuļo cilvēku mantība pēc viņu nāves? Vai ir lietderīgi bezdarbniekus iesaistīt darbā zemnieku saimniecībās un viņiem maksāt no pagasta budžeta? Vai nav tā, ka darbā galvenokārt tiek iekārtoti padomes priekšsēdētāja radnieki?

— Katrā tādā gadījumā, kad nomirst vientuļš iedzīvotājs, pagasttiesa apraksta viņa mantas un nodod tiesai. Pēc tam tās atdod mantiniekiem, kuri var pieteikties gada laikā. Visiem pagasta nomīrušajiem vientuļajiem iedzīvotājiem ir atradušies mantinieki.

Arī pagasta padomes priekšsēdētāja radnieki, ja ir bezdarbnieki, atrodas nodarbinātības dienesta uzskaitē un viņiem ir tādas pat tiesības uz sabiedriskiem algotiem darbiem kā citiem. To visu var pārbaudīt pēc darba līgumiem pagasta padomē.

Attiecībā uz bezdarbnieku iesaistīšanu zemnieku saimniecības sakopšanā, jā, tāds gadījums bija. Zemnieku saimniecība piedalījās konkursā par sakoptāko māju un sētu, un pagasta padome neuzskatīja par lielu noziegumu, ja divi algotā sabiedriskā darba veicēji tika nosūtīti pirms skates palīdzēt sakopt zemnieku saimniecību.

Visi Sutru pagasta padomes deputāti kandidē jaunajās vēlēšanās.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosjuvs

LĪDZ VĒLĒŠANĀM 46 DIENAS

Dibina sieviešu organizāciju

12. janvārī Galēnos tika dibināts pagasta sieviešu sociāli ekonomisko aktivitāšu centrs «Mozaika». Sabiedriskā organizācija, kuru dibināja 15 aktīvas galēnietes, izveidota ar mērķi startēt Eiropas Savienības programmā, pretendējot uz Eiropas fondu līdzekļiem. Tādējādi galēnietes cer gūt materiālu atbalstu un realizēt ideju par sociālās aprūpes centra izveidi pagastā. Tā kā paš-

valdība nav tiesīga pretendēt uz Eiropas finansējumu, tika izveidota nevalstiska organizācija, kuras donors jeb līdzfinansētājs būs Galēnu pagasta padome. Lai pagastā atvērtu sociālās palīdzības centru vecajiem ļaudīm, nepieciešami 17 000 latu. Ja projekts gūtu atbalstu, pašvaldībai būtu jāapmaksā tikai 10% no tā kopējām izmaksām.

Par paveikto stāsta Galēnu pagasta deputāti

LEONTĪNA SALENIECE,
pagasta padomes priekšsēdētāja:

— Ļoti daudz izdarīts teritorijas labiekārtošanā un sakopšanā, nav zēlotas darba stundas un iespēju robežās arī līdzekļi. Galēnu kapsētu, senkapu, muižas teritorijas sakārtošanā ieguldīts liels vietējo iedzīvotāju darbs. Tūristu apskates cienīgi objekti ir arī Galēnos, tādēļ iestājāmie Piļu un muižu asociācijā ar mērķi piesaistīt līdzekļus savam kultūrvēsturiskajam objektam — muižas kompleksam. Pirmo reizi, kamēr dzīvoju Galēnos, muižas teritoriju apmeklēja tūristi, pārsteidza viņu interese. Gandarījumu, ka parka teritorija ir sakopta, izjūtam arī paši, tā ir atpūtas vieta bērniem, vasarās parkā rikojam kultūras un atpūtas pasākumus — Jāņus, Bērniības svētkus, leļļu teātra izrādes.

Domā par jauno paaudzi

Pēc vairāku gadu pūlēm pie pamatskolas izdevās atvērt 5 un 6 gadīgo sagatavošanas grupiņu, tagad mūsu bērni neaizklist uz Radapoles un Viļānu bērnudārzēm. Daudz paveikts krievvalodīgo bērnu integrēšanā, daudzi vairs neaiziet mācīties uz Riebiņu vai citām attālām skolām, bet mācības uzsāk Galēnos. Ar skolas direktori Agnesi Gabrāni apbraukājām visas krievvalodīgo ģimenes, kurās bija bērni pirmsskolas vecumā, un skaidrojām, pārliecinājām. Veikts skolas telpu remonts, sapuvušās grīdas vietā esam ieklājuši jaunu. Nesen uzstādīti karstā ūdens sildītāji gan skolā, gan internātā. Gada beigās par pēdējiem līdzekļiem uzstādījām sildītāju skolas virtuvē. Iegādāti trauki, mēbeles, krēsli, bet īpaši gandarīti esam par skolas datorklasi. Visiem skolēniem apmaksājam ceļa izdevumus, piešķiram brīvpusdienas pabalsta veidā (2 lati mēnesī, ja vecāki pašvaldības sakopšanā nostrādājuši divas dienas gadā). Sīkajiem darbiņiem netērējam budžeta līdzekļus, ļoti daudz paveicam ar bērnu vecāku palīdzību, savukārt bērniem ir nodrošinātas brīvpusdienas. Aizvadītā gada pavasarī iedzīvotāju spēkiem tika izremontētas vairākas daudzdzīvokļu māju kāpņu telpas.

Esam sākuši prēmēt savus labākos skolēnus. Atbilstoši noli-

kumam tiek prēmēti rajona un valsts olimpiāžu uzvarētāji gan mācību priekšmetos, gan sportā un interešu izglītībā. Katru gadu šim mērķim budžetā paredzam noteiktu naudas summu (līdz 400 latiem). Par prēmiju apmēru šīs summas ietvaros lemj skolas un pagasta padome.

Pagasts palīdz kritiskos brīžos

Pagasts cenšas atbalstīt iedzīvotājus krīzes situācijās. Ja nepieciešama nopietna ārstēšanās slimnīcā vai rehabilitācija, pensionāriem šie izdevumi tiek apmaksāti 30% apmērā, bezdarbniekiem, kam nav ienākumu, 50% apmērā, bērniem 100% apmērā. Taču ar noteikumu, ka gadā cilvēks nedrīkst tērēt vairāk kā 20 latu. Īpaši smagu operāciju gadījumos apmaksājam apdrošināšanas polisi, taču tie ir atsevišķi gadījumi, ko pagasta padomes sēdē skatām individuāli.

Daudzbērnu ģimenēm kompensējam komunālo maksājumu izdevumus — katram cilvēkam daudz bērnu ģimenēs pašvaldība piešķir 50 santīmus mēnesī. Ja ģimenē ir seši cilvēki, tad mēnesī viņiem piešķiram 3 latus. Protams, sekojam, lai šī naudiņa arī aiziet komunāliem maksājumiem nevis citiem mērķiem. Pagastā vidēji ir 30 daudz bērnu ģimenes, kas atzītas par trūcīgām.

Lielākais sasniegums — kultūras nama rekonstrukcija

1997. gada martā parakstījām līgumu ar Valsts kasi un 25. oktobrī jau sagaidījām kultūras nama atklāšanu. Darbi tika paveikti ļoti ātros tempos. Kultūras namā bija izsludināta avārijas situācija, no ēkas vajadzēja evakuēt visas iestādes, jumts bija bīstams. Negadījums Preiļu kultūras namā lika mums izšķirties. Lai atjaunotu kultūras namu,ņēmām kredītu uz pieciem gadiem. Šogad jāatdod pēdējā daļa — 5000 latu. Kopumā rekonstrukcija izmaksāja 25 000 latu. Paši saviem spēkiem sakārtojām kanalizācijas sistēmu.

Daudz ideju paliek bez atbalsta

Daudz esam rakstījuši projektus, kas gan nav guvuši atbalstu Rīgā. Sāpīgi, ja tāds pats projekts tiek atbalstīts tikai tāpēc, ka to realizēs Rīgā, Jūrmalā vai Ādažos. Šobrīd Rīgā darbojas Eiropas Savienības delegācija, kurai šāda lobisma nav. Tur saņēmām ļoti pre-

Galēnu pagastā strādājuši šādi deputāti:

Leontina Saleniece (vēlētāju apvienība (v/a) «Cerība», sēžu apmeklējums — no 46 sēdēm nepiedalījās 1);
Valentīna Bogdanova (v/a «Cerība», sēžu apmeklējums — nepiedalījās 3 sēdēs);
Margarita Krole (v/a «Zemnieks», sēžu apmeklējums — nepiedalījās 5 sēdēs);
Jānis Kupris (v/a «Zemnieks», sēžu apmeklējums — nepiedalījās 9 sēdēs);
Valērijs Mihailovs (v/a «Galēni 2000», sēžu apmeklējums — nepiedalījās 7 sēdēs);
Voldemārs Onužāns (v/a «Cerība», sēžu apmeklējums — nepiedalījās 9 sēdēs);
Jevgēnija Stikāne (demokrātiskā partija «Saimnieks», sēžu apmeklējums — nepiedalījās 12 sēdēs).

tīmnaokošu attieksmi, tādēļ esam nolēmuši startēt šajā konkursā. Projekts saistīts ar sociālās mājas izveidi Galēnu ambulances ēkā, tas prasīs 17 000 latus. Pašvaldības līdzdalība plānota 10% apmērā. Šis projekts ļautu kaut nedaudz risināt sieviešu bezdarba problēmu pagastā. Tā ir ļoti samilzusi.

— **Priekšvēlēšanu programmā bija solīts «risināt jautājumu par Indānu sādžas piebraucamā ceļa būvi un Skabu sādžas piebraucamā ceļa sakārtošanu».**

— Indānu sādža bija vienīgā, kas visus padomju gadus bija šķirta no ārpusaulas un kurai nebija sava piebraucamā ceļa. Bija vienīgi iebraukts ceļš pāri tūrumam. Sādžā ir četras viensētas, domāju, ka apmierināti ir arī zemes īpašnieki, lauki vairs nebūs izbraukti. Ierīkotas vairākas caurtekas, grāvji, grantēts ceļš nepilna kilometra garumā.

Skabu sādžas ceļa caurteka izmaksāja 951 latu, to ierīkoja jau 1998. gadā. Pāri meliorācijas grāvim izveidoja pārbrauktuvi, tagad iedzīvotāji var piekļūt saviem tūrumiem un tuvējai kapsētai. Šobrīd pagastam sāpīgi ir Puncuļu sādžas jautājums. Tur viensētu palicis maz, bet īpašums tomēr cilvēki ņem, tādēļ ceļam tur vajadzētu būt. Ir arī iecere izveidot ceļu Pizāni — Akmenāja, sakārtot ceļa posmu Brišku sādžā.

MARGARITA KROLE,
pagasta padomes deputāte,
ģimenes ārste:

— Personīgi man vislielākais gandarījums ir par izveidoto pirmsskolas bērnu apmācības grupu pie Galēnu pamatskolas. Šis punkts bija iestrādāts arī mūsu priekšvēlēšanu programmā. Agrāk mazos bērnus vedām uz kaimiņu rajona bērnudārzū Viļānos. 3-4 tūkstoši latu ik gadu šī iemesla dēļ aizplūda no Galēnu pagasta budžeta citām pašvaldībām. Pašlaik darbojas pirms-

skolas vecuma grupa, kuru apmeklē apmēram 40 bērnu vecumā no 4 līdz 6 gadiem. Tas ir ērtāk bērnu vecākiem, un nauda neaizplūst citām pašvaldībām, bet algās un nodokļos paliek Galēnu pagastā.

Domā par iedzīvotāju ērtībām

Tuvāko mēnešu laikā Galēnu ambulance gatavojas pārcelties uz Galēnu pagasta centru. Domāju, kā tādējādi uzlabosies primārās veselības aprūpes kvalitāte un pieejamība — ambulance atradīsies līdzās citiem infrastruktūras objektiem un tas radīs ērtības pacientiem un piesaistīs tos.

Mūsu pagastā 85% pieaugušo iedzīvotāju ir potēti pret difteriju. Apmēram 80 cilvēki ir saņēmuši pretgripas vakcīnu, un tas nav maz, jo šī ir maksas vakcīna. Tie, kam darbs saistīts ar mežizstrādi un kokapstrādi, saņēmuši vakcīnu pret ērcu encefalītu. Visi bērni un jaunieši, kas pierakstīti Galēnu pagastā, ir vakcināti atbilstoši potēšanas kalendāram. Sestdienās rikojam potēšanas dienas, individuāli aicinām katru skolēnu un studentu saņemt attiecīgo vakcīnu.

Veselības aprūpe Galēnos tiek atbalstīta finansiāli, jo Galēnu ambulance ir pašvaldības uzņēmums. Ir iecere ambulanci pārveidot par ģimenes ārsta praksi, pildot tās pašas funkcijas primārajā aprūpē, kā tas bija līdz šim. Reorganizācija dotu iespējas piesaistīt finanses, jo šobrīd valsts atbalsts ir ārstu praksēm nevis ambulancēm. Iedzīvotāji izmaiņas nejutīs, ja nu vienīgi nosaukuma maiņu.

Izaugsmes gadi

Aizvadītie gadi mūsu pagastam bijuši izaugsmes gadi. Ir atjaunota kultūras nama darbība, iedzīvotāji ir kļuvuši atsaucīgāki un vairāk iesaistās dažādos kultūras pasākumos, kas vērtējams pozitīvi. Cilvēki biežāk apmeklē medīkus, tas nozīmē, ka ir radusies

interese par dzīvi, par savu un tuvinieku veselību, domāju, ka nedaudz pat paaugstinājusies maksāspēja. Cilvēki ir sapratuši, ka profilakse ir lētāka nekā ārstēšana.

Kopš augusta darbojas kapitācijas modelis primārajā veselības aprūpē atkarībā no ģimenes ārstam pierakstīto pacientu skaita. Lai gan uz šo modeli raudzījāmies optimistiski, vēl pastāv arī neatrisinātas problēmas starp primārās un sekundāro medicīnas aprūpi. Pasaulē ir vairāki desmiti apmaksas modeļu, mēs esam izvēlējušies šo. Veselības aprūpei mūsu valstī atvēlēts 3,5% no nacionālā kopprodukta, un tā ir nepietiekama summa. Visu problēmu pamatā ir reālā naudas nepietiekamība.

— **Jūsu vēlētāju apvienības nosaukums «Zemnieks», vai esat aizstāvējuši arī viņu intereses?**

— Lielākā daļa kandidātu bija zemnieki, programma virzīta uz to, lai zemniecība būtu attīstīta pagastā. Pašreiz tirgū dominē negatīvā tirdzniecības bilance — importētās produkcijas īpatsvars ir daudz lielāks par eksportētās produkcijas īpatsvaru. Būtu jāmaina cenu politika, jo aug gan resursu, gan degvielas cenas.

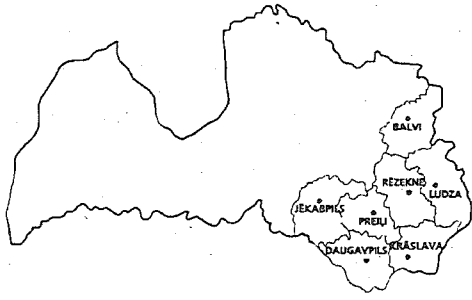
Uzskatu, ka lauksaimniecībā nav pareizi risināta subsīdiju sadale. Runājot par hektārsubsīdijām, cilvēkiem tomēr izdodas maldināt valdību, jo ar vienu vai otru kultūru zemnieki reizēm nodarbojas subsīdiju dēļ. Uzskatu, ka jāsubsīdē tie zemnieki, kas produkciju pārdod, iegulda tirgū, ne tikai audzē savai iztikšanai. Subsīdijas mazajām piemājas saimniecībām būtībā ir sociālā palīdzība, tās netiek virzītas lauksaimniecības attīstībai. Šādā situācijā vietējie deputāti palīdzēt var visai maz.

Pašvaldības deputāti no vēlētāju apvienības «Galēni 2000» un demokrātiskās partijas «Saimnieks» uz tikšanos, diemžēl, nebija ieradušies.

G.Kraukle

Foto: M.Rukosjujevs

KAIMINU RAJONOS

Noziedzības līmenis turpina pieaugt

Jēkabpils rajonā 2000. gadā reģistrēti par 115 noziedzīgiem nodarījumiem vairāk nekā 1999. gadā. Visizplatītākie noziedzīgo nodarījumu veidi ir zādzības, retāk konstatēts huligānisms, bet nepilngadīgo noziedzība palikusi 1999. gada līmenī. «Populāra» ir arī meža nelikumīga ciršana un autoavārijas, jo rajonu šķērso divas lielas šosejas. No visiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kas pastrādāti Jēkabpils rajonā, pērn atklāti 61,4%.

«Brīvā Daugava»

● LUDZAS RAJONĀ

Pureņu pagastā pusgadu pēc lielās vētras

Pagājušā gada 12. jūnijā dažu minūšu laikā bez dzīvesvietas, māju jumtiem un saimniecības ēkām palika daudzi Ludzas rajona Cimras, Pureņu, Ciblas, Zvirgzdienes pagasta iedzīvotāji. Pureņu pagastā vētras laikā 40 ēkām nodarīti ievērojami bojājumi. Vislielākos postījumus vētra bija nodarījusi Marijas Makarovas saimniecībā. Toreiz aprēķināja, ka atjaunošanas darbi Marijai izmaksās 9231 latu. Citās mājās bija vajadzīgi septiņi, seši vai pieci tūkstoši latu. Veicot aprēķinus, noskaidrojās, ka kopumā vētras sekas likvidēšanai nepieciešami 60 tūkstoši latu. Tik liels ir visa Pureņu pagasta budžets.

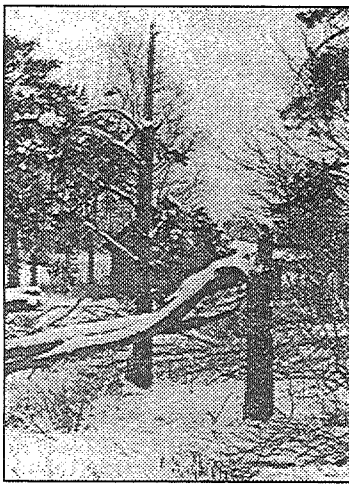
Pēc dabas katastrofas pagājis pusgads. Kā šodien dzīvo vētras izpostīto māju saimnieki, kas un kā viņiem palīdzējis, stāsta Pureņu pagasta padomes priekšsēdētāja Ilga Mikijanska:

— Visu, kas saistās ar šo nelaimi, atceros nelabprāt, tagad, kad cilvēki ir atvēsuši, daži labs ir atnācis un lūdzis piedošanu. Par ko? Varat iedomāties situāciju, kad cilvēks visu mūžu strādājis, uzcelis māju, iekārtojies un cerējis uz mierīgām vecumdienām, vienā mirklī paliek bez mājas vai, labā-

kajā gadījumā, bez jumta. Tas vien jau ir šoks. Bet tad nāk komisijas, kuras it kā vieš cerību, ka valsts tomēr palīdzēs, segs daļu zaudējumu. Beidzot skaidra atbilde no augšas: iedzīvotājiem pašiem jā rūpējas par savām mājām. Protams, nervi nevienam nav no dzelzs. Cilvēki sulīgiem vārdiem izteicās gan par pagastu, gan valdību.

Jau 13. jūnijā kopā ar ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālistiem steidzāmiem noteikt vētras radītos zaudējumus pagastā. Es biju pārliecināta, ka viss jāveic ļoti ātri. Tika sastādīts akts, kuru rajona padome nosūtīja uz Rīgu. Tad no Rīgas atnāca paziņojums, ka nepieciešamas īpašas tāmes katram cietušajam. «Rēzeknes komunālprojekts» veica aprēķinus, pagastam tas izmaksāja 600 latus. Sākās ilgais līdzekļu gaidīšanas laiks.

Taču cilvēki nevarēja gaidīt. Viņi nāca uz pašvaldību, lūdza palīdzību, tomēr pagasta budžetā tādas naudas nebija. Pat tad, ja mēs atvēlētu katram cietušajam pa 10 latiem, tas nozīmētu, ka mūsu pagasta maznodrošinātie bērni visu gadu nesāņemtu brīvpusdienas, būtu jāatsakās no pabalstiem bērnu gadījumā. Tolaik palīdzēja Nodarbinātības dienests, kurš norīkoja 6 bezdarbniekus celtniecības un atjaunošanas darbiem uz trim mēnešiem.

● Arī pēc pusgada vietām vēl redzamas postījumu pēdas.

Tikai decembra sākumā pagastam paredzētā nauda — 3100 latu — tika pārskaitīta uz Ludzas rajona padomi. Taču šie līdzekļi bija atvēlēti tikai pašvaldības objektu atjaunošanai. Diemžēl no šīs naudas nekas netika paredzēts palīdzības sniegšanai iedzīvotājiem. Tā nu sanāca, ka materiālo palīdzību viņiem nesniedza neviens. Labākā finansiālā situācijā izrādījās iedzīvotāji, kuri savu īpašumu bija apdrošinājuši.

Tīri cilvēciski es jutos vilusies. Nebiju domājusi, ka valdībai savi pilsoņi ir tik vienaldzīgi. Ja tāda nelaime būtu notikusi kaut kur

● Marija Makarova kopā ar sunīti, kurš vētras laikā bija nokļuvis zem gruvešiem.

Rīgas rajonā, tad noteikti tai tiktu pievērsta lielāka uzmanība un sniegta palīdzība. Latgale ir tik tālu no Rīgas, un kuram tad griebsies braukt uz šejieni?..

Marija Makarova, kuras māja un saimniecības ēkas cieta visvairāk, stāsta:

— Neskatoties uz to, ka pārdzivojām tādu nelaimi, neviens mums ar meitu, kura ir 2. grupas invalīde, bez atlidzības nav neko palīdzējis. Varbūt tikai radi un daži ļabi cilvēki. Par visu maksājām. Pagasts atstāja strādniekus, taču tiem jāmaksā pa divi latu dienā un arī jāpaēdina.

Esmu sapratusi vienu — neviens par tevi nerūpēsies, viss jā dara tikai pašai. Pēc negaisa bija cerība, ka pēc tādiem postījumiem valsts mums vismaz minimālu palīdzību sniegs. Tad brauca deputāti, Tabūns vizītkarti atstāja. Saka, zvani, ja kas... Ko tur zvanīt, ja tādu nelaimi redzot, tikai plecus noraustīja un aizbrauca.

Paldies Dievam, ka māja bija apdrošināta. Saņēmu veselu tūkstoti. Visi saka, liela nauda. Bet, ja salīdzina ar vētras nodarītajiem zaudējumiem, kas ir 9000 latu...

«Ludzas Zeme»

● RĒZEKNES RAJONĀ

Rēzeknē neražos pilnpienu, atļaidīs strādniekus

Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas akciju sabiedrība «Rēzeknes piena konservu kombināts» no 1. februāra nolēmusi atteikties no pilnpiena produkcijas ražošanas un pievērsties kombināta pamatprodukcijas — piena konservu — ražošanai. Līdz ar to uzņēmumā tiks vēlreiz samazināts strādājošo skaits. Pēc Rēzeknes

domes informācijas, par atlaišanu no 1. februāra jau brīdināti 70 kombināta strādnieki.

Kā informēja kombināta ģenerāldirektors Vilmārs Jukna, šādu lēmumu diktējusi situācija tirgū — pilnpiena produkcijas ražošana uzņēmumam nes zaudējumus. Savukārt iebiezinātā piena un citu piena konservu ražošana gan vietējam un Baltijas tirgum, gan Krievijas un NVS tirgum bijusi rentabla. Piena konservu cena Krievijas un NVS tirgū patlaban

cēlusies vidēji par 10 centiem, jo šajās valstīs ir salīdzinoši augusi iedzīvotāju pirktspēja. Turklāt Rēzeknes kombināta produkcija Krievijā ir iecienīta, jo tā tiek ražota no dabiskā pilnpiena un ir kvalitatīvāka un lētāka nekā Krievijas uzņēmumos no sausā piena pulvera ražotie konservi.

V.Jukna piebilda, ka kombinātam ir problēmas ar ražošanas izejvielām — kā parasti ziemā samazinās zemnieku piegādātais piena daudzums, tāpēc bija jāiz-

vēlas, kādu produkciju no nelielā izejvielu daudzuma ražot. Lai izklūtu no smagās ekonomiskās situācijas, jau kopš pagājušā gada oktobra RPKK tiek veikta ražošanas pārstrukturizācija un samazinās strādājošo skaits. Pagājušā gada sākumā RPKK strādāja ap 480 strādnieku, bet šogad to skaits ir ap 300, un turpmāk tas vēl samazināsies.

Kā pastāstīja V.Jukna, kombināts līdz šim ir veicis daudzus pasākumus, lai samazinātu zaudēju-

mus un pazeminātu produkcijas pašizmaksu. Pirmām kārtām, kombināts ir atbrīvojis no visām palīgsaimniecībām un ēkām, kas nesušas zaudējumus. V.Jukna atzina, ka situācija kombinātā būtu bijusi vieglāka, ja tiktu samaksāts gan mikrorajona iedzīvotāju parāds par patērēto siltumu, kas veido 250 tūkstošus latu, gan parādi par Krievijā pārdoto produkciju, kas veidojušies jau kopš 1998. gada.

«Diena»

● BALVU RAJONĀ

Lasītavā — astoņdesmit nosaukumu izdevumi

Šogad Balvu rajona centrālās bibliotēkas lasītavas apmeklētāji varēs lasīt 80 preses izdevumus. Kaut arī ideālākie naudas līdzekļi ir palikuši tādi paši kā iepriekšējā

gadā, tie izmantoti taupīgāk. Līdz ar to rasta iespēja pasūtīt vairāk preses izdevumu.

Mācijās glābt sliēcējus

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Balvu nodaļa pirmo reizi mācijās glābt sliēcējus uz ledus. Pērnā gada vasarā

VUGD Balvu nodaļa un Viļakas postenis saņēma glābšanas darbiem uz ūdens un ledus paredzētu glābšanas dēli — Hansa.

Tagad varēja pamēģināt Hansas dēli darbībā uz ledus. Viņiem ūdenī tomēr bija jālien vecos civilās aizsardzības kostīmos, jo speciālu

tērpu — hidrokostīmu nevar atļauties nopirkt.

Kā parādīja mācības, ar Hansas dēli var viegli pārvarēt ledu plānākās vietās, kā arī ūdeni, kur tas nav sasalis. Tomēr visvairāk ugunsdzēsēji cer, ka glābšanas dēli nenāksies izmantot.

Balvu ugunsdzēsēji aicina makšķerniekus būt uzmanīgiem, vienmēr līdzī nēsāt ledus irbulišus un 10 metrus garu šņori. Ar ledus irbulišiem var izkļūt ārā no āliņģa, bet virve vai šņore noderēs, ja ielūzīs kolēģis.

«Viduguns»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Jēkabpils mediķiem aizkavējas algu izmaksas

Jēkabpils rajona ārstniecības iestāžu mediķiem jau otro mēnesi pēc kārtas aizkavējas algu izmaksas. Tas esot saistīts ar veselības aprūpes jaunā kapitācijas modeļa ieviešanu. Aizkavējusies

naudas plūsma no valsts kases līdz valsts obligātās apdrošināšanas aģentūrai un tālāk uz slimokasēm. Pašlaik neesot skaidrības, kā jaunais kapitācijas modelis darbosies Rīgā. Iespējams, pieļauj SIA «Jēkabpils rajona centrālā slimnīca» galvenais ārsts I.Zvidris, Rīgā šis modelis būšot vienkāršāks nekā citur Latvijā. Tādā gadījumā Jē-

kabpiliēši gatavi lūgt šo sistēmu pārskatīt.

Cērtot mežu, atklāj senkapus

Viesītes tuvumā esošajā Sēlijas vaļņa paugurainē atklāti senkapi, to vieta sazīmēta pēc meža izciršanas.

Jēkabpils rajonā līdz šim bija

reģistrētas 51 senkapu, kā arī 16 senu apmetņu un picas kulta vietas. Pēc arheologu atzinumiem Jēkabpils rajons ir viena no senkapu, pilskalnu un senām apmetņu vietām bagātākajām teritorijām Latvijā. Sēlijas vaļņa paugurainē uz viena no trim līdzās esošajiem ar mežu apaugušajiem uzkalniem vietām no sūnām, pa-

meža un sniega atsedzās zems akmeņu krāvuma valnis, kas varētu apjozt senu apbedījuma vietu. Nētālu ir vēl divas kapsētas, no kurām viena apbedījumiem tiek izmantota joprojām. Līdzīgs atradums atklājies Sliškānos, kā arī pie Plūdu mājām Jēkabpils rajonā.

«Brīvā Daugava»

Būs putniem, kur uzņemties

«Dzīvzogi ir drošībā,» pēc britu zemnieku protestiem paziņojis Eiropas Komisijas lauksaimniecības komisārs Francs Fišlers. Protestu būtība: dzīvzogi, kas kalpo kā lauku aizsardzības josla, netika ieskaitīti lauksaimnieciski izmantojamās zemes platībās un attiecīgi nesāņēma subsīdijas. Vides aizsardzības aktivisti neļāva britu fermeriem ES finansu spiediena ietekmē nogriezt dzīvzogas, jo tie ir mājvieta daudzām putnu sugām.

Tagad gan dzīvzogi, gan citas tradicionālas ainavas sastāvdaļas varēs uzskatīt par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, par kuriem var saņemt ES subsīdijas. Tiesa, ar vienu noteikumu — tie nedrīkst platumā pārsniegt divus metrus.

Piespiedu piens skolās

Daudzās pasaules valstīs pēc Otrā pasaules kara, rūpējoties par bērnu veselību, skolās un bērnudārzos tika ieviesta subsidētās piens programmas. Arī padomju laika skolas bērniem pirmajās klasītēs starprīdī skolas ēdnīcā katru mācību dienu bija jāizdzer glāze piena.

Pasaulē valdību subsidētās piens programmas, kuru mērķis ir arī atbalstīt piensaimniekus, tiek īstenotas joprojām. Eiropas Savienība (ES) katru gadu subsidē vairāk nekā 300 000 tonnas piena un piena produktu.

Piens palīdz bērniem augt

Dietologs Atis Tupiņš atzīst, ka skolu piens programma ir viena no pasaulē vispopulārākajām un visilgāk praktizētajām programmām. Piens satur barojošas vielas un vitamīnus, kuri ir īpaši svarīgi augošiem bērniem un pusaudžiem. Puslitrs piena bērnam nodrošina pusi no nepieciešamās kalcija devas dienā. Piena sastāvā ir olbaltumvielas, kā arī A un B grupas vitamīni. Apmaksājot piena glāzi dienā katram bērnam, valsts parāda rūpes par sabiedrības veselību. «Diemžēl Latvijā nav nevienas valsts subsidētās pārtikas programmas. Mums ir pietiekoši daudz trūcīgu vecāku, kuri nevar saviem bērniem nodrošināt veselīgu uzturu, tādēļ piens programma skolās garantētu kaut minimālu atbalstu,» tā uzskata dietologs A.Tupiņš.

Piena programma ES

ES ir izstrādāti vienoti noteikumi piens programmas īstenošanai, tomēr katras dalībvalsts pieredze ir atšķirīga. Skandināvijas valstīs bērniem skolās par brīvu ir ne tikai piens, bet arī pusdienas. Vācijā bērni pienu ar šokolādes, vaniļas vai zemeņu garšu var iegādāties par simbolisku maksu. Portugālē

piens programma tika aktualizēta 70-to gadu vidū pēc pētījuma par bērnu veselības stāvokli.

Dalībvalstis skolām palīdz apmaksāt pilnpienu, attaukots piens un siera iegādi. 1997./1998. mācību gadā Vācijā no ES dalībvalstīm subsidējusi visvairāk piena produktu (74 462 tonnas), Lielbritānija piena programmā apmaksājusi 49 513 tonnas pilnpienu un 1775 tonnas attaukots piens. Zviedrijā skolās 1997./1998. mācību gadā priekšroka dota attaukotam pienam (subsidēts 30 402 tonnas). Savukārt Francijā piens programmā subsidēts 20 695 tonnas pilnpiena, 15 121 tonnas attaukots piens un 12 619 tonnas siera. Vienīgā ES valsts, kam 1997./1998. gadā nebija piens programmas, ir Grieķija.

Lai palielinātu piens programmas efektivitāti, pagājušā gada beigās EK ierosināja kopīgi ar dalībvalstīm pārskatīt programmas noteikumus. EK uzskata, ka ES varētu subsidēt pusi no dalībvalstu vai piensaimnieku subsidētajam pienam programmā. Tas nozīmē, ka ES subsidēs 50 procentus no ceturtdaļlitra piena mācību dienā katram skolniekam. ES ministru padome noteikusi vienotu fiksetu piens cenu — 309,8 eiro (apm. 177 lat) par piens tonnu. Aprēķināts, ka gadā piens programmā tiks iztērēti 96 miljoni eiro, turklāt pusi no šīs summas (48 miljonus eiro) segs ES.

Pienam skolās jāizkonkurē kokakola

Latvijā skolu piens programmu nav iespējams īstenot, jo pagaidām šim mērķim valstij nav līdzekļu, tā atzīst Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības stratēģijas un kooperācijas departamenta direktore Velta Feodorova. Latvijas Piensaimnieku centrālās valdes priekšsēdētājs Jānis Skvarnovičs puda viedokli, ka piensaimnieki būtu ļoti ieinteresēti piens programmas ieviešanā. J.Skvarnovičs uzskata, ka pro-

grammas īstenošanai galvenokārt nepieciešams valsts atbalsts.

Zemkopības, Labklājības un Izglītības un zinātnes ministrijas ir tās valsts institūcijas, kam vajadzētu uzņemties šādas programmas īstenošanu Latvijā. V.Feodorova pastāstīja, ka par skolu piens programmu ir runāts, tomēr bez subsīdijām vēl jārisina arī jautājumi gan par piens piegādes sistēmu, gan atbilstošu iepakojumu.

Pagaidām vienīgi, kas sadarbojušies ar ministriju un spēruši soli piens programmas virzienā ir zviedru kompānija «Tetra Pak» un Rīgas piens kombināts. Kopš 1997. gada «Tetra Pak» un Rīgas piens kombināts skolām piegādā izglītojoša veida materiālus — bilžu grāmatīņas, spēles par pienu, kā arī skolā organizē konkursus par pienu. Izglītības ministrijas satura un eksaminācijas centra sākumskolu speciāliste Inta Rakēviča atzīnīgi vērtē «Tetra Pak» un Rīgas piens kombināta iniciatīvu un uzsvēra, ka skolas bijušas ļoti atsaucīgas un priecīgas saņemt materiālus pirmo klasīšu skolniekiem.

«Tetra Pak» komercdirektors Frederiks Vrāme norādīja, ka viņi vēlētos piedalīties piens programmas īstenošanā, jo «Tetra Pak» ir pieredze šādu programmu ieviešanā daudzās pasaules valstīs. «Mēs uzskatām, ka piens iepakojums ir ļoti svarīgs. Tam jābūt tik interesantam un krāsainam, lai bērnam gribētos paņemt to un izdzert. Visur skolās pārdod kokakolu vai pepsikolu. Pienam nav tik viegli konkurēt ar šiem dzērieniem,» uzskata F.Vrāme.

V.Feodorova puda viedokli, ka piens programma aktuālāka būtu tieši pilsētas bērniem, jo laukos bērniem ir pieejamāks sveigais piens. Tomēr veselīgs uzturs mācību laikā vajadzīgs jebkuram bērnam, tādēļ cerams, ka visām ieinteresētajām pusēm, arī valstij, izdosies atrast risinājumu, kā Latvijā varētu ieviest skolas piens programmu.

Māra Dzirniece

Atbalsts integrācijai Eiropas Savienībā nemainīgi stabils

Pagājušā gada nogalē veiktās sabiedriskās domas aptaujas dati norāda uz stabilitāti sabiedrības viedokli par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā. Ja referendums par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā būtu noticis novembrī, «par» būtu balsojuši 45,3 procenti aptaujāto (augustā 44,6%), «pret» būtu balsojuši 34,2% (augustā 32,4%), savukārt izlēmumu vēl nav 20,5% aptaujāto (augustā 23,1%).

Pirms aptaujas tika izvirzīta hipotēze, ka Latvijas iedzīvotāju viedokli par Eiropas Savienību varētu ietekmēt Dānijā septembrī notikušais referendums par tās pievienošanu Ekonomiskajai un monetārajai savienībai. Pētījuma rezultāti ļauj secināt, ka šim referendumam nav bijusi būtiska ietekme.

Liela atšķirības vērojamas Latvijas pilsoņu un iedzīvotāju bez Latvijas pilsonības atbildēs. Tikai 22,2% Latvijas pilsoņu atzina, ka par šādu referendumu nav dzirdējuši, turpretī nepilsoņu vidū to atzina 43,4%. Šie rezultāti kārtējo

reizi norāda uz informācijas nepietiekamību nepilsoņu vidū, kas liekākoties ir krieivvalodīgi.

57% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka viņu uzskati līdz referendumam nemainīsies, 27,3% atzīst, ka tie varētu mainīties, bet 15,7% nevarēja dot atbildi uz šo jautājumu.

Vēl joprojām liela daļa (53,5%) Latvijas iedzīvotāju situācijā, ja rastos kāds jautājums par Eiropas Savienību, nezina, kur varētu iegūt nepieciešamo informāciju. Savukārt 32,2% aptaujāto atzina, ka zinātu, kur šo informāciju varētu atrast. 14,3% nevarēja dot atbildi uz šo jautājumu.

Lai palielinātu zināšanas par iespējām iegūt informāciju, E. Informācijas punktu izveides projekta ietvaros ar Zviedrijas valdības atbalstu plānots izdot bukletu «Kur meklēt informāciju par Eiropas Savienību Latvijā?»

Plašāku informāciju par aptaujas datiem var saņemt Eiropas integrācijas birojā (Rīgā, Basteja bulvārī 14, telefons 7503111) vai EIB mājas lapā <http://www.eib.lv>.

Gunta Misāne

Eiropas integrācijas biro,
informācijas departamenta
vadītāja

LASĪTĀJI JAUTĀ

Cik daudz Latvija saņem no ES?

Cik lielas summas Latvija jau saņēmusi no Eiropas Savienības līdzekļiem? Cik daudz Latvija varētu saņemt šogad?

Atbildi sniedzis Guntars Veiss, Eiropas Komisijas delegācijas vadītājs Latvijā:

— ES līdz šim Latvijā realizējusi vairāk nekā 200 miljonus eiro vērtas programmas. 2001. gadam Latvijai ir paredzēti apmēram 100 miljoni eiro. Tie vēl nav piešķirti, ir vēl jāidentificē, jāsatavato atbilstoši projekti. To sadalījums va-

rētu būt šāds: apmēram 23 miljoni eiro lauksaimnieciskās reformas programmai, apmēram 30-40 miljoni jaunajai infrastruktūras programmai (transportam un apkārtējās vides aizsardzībai) un atlikušie 30 miljoni no PHARE tradicionālā programmu klāsta. Šīs summas veido apmēram 100 miljonus eiro vienam vienīgam valsts budžeta gadam, un ES ir gatava piedāvāt līdzīgas summas ik gadu, līdz Latvija kļūs par pilntiesīgu ES dalībvalsti.

Par piena litru varētu saņemt vēl 10 santīmus

● Cenu prognoze 2005. un 2007. gadam ES

Salīdzinājumā ar Eiropas Savienības fermeriem Latvijas piensaimnieki šobrīd ir ļoti nevienādā situācijā: atšķirīgs valsts atbalsts, atšķirīgas iespējas saredzēt tuvāko nākotni.

Latvijā pērn samazinājies gan govju, gan piena apjoms, gan valsts atbalsts. Tomēr, pārēķinot atbalstu uz vienu iegūto piens litru, tas ir palielinājies un sasniedzis 0,41 santīmu. Atbalsts gan maksāts netieši — ciltstarba attīstībai, ganāmpulka reģistra izveidei, jaunu tehnoloģiju iegādei, piens kvalitātes uzlabošanai.

Turpretim Eiropas Savienībā ir stingra ražošanas disciplina: ir noteiktas gan augstas kvalitātes prasības, gan arī ražošanas kvotas katram piens ražotājam. Tāpat arī noteikts sods par kvotu pārsniegšanu, no kura «vainīgais» nevar izvairīties. Būtisks ES piens tirgus organizācijas elements ir iepirkuma cena, kas balstās uz tā saukto mērķa cenu, kuru nosaka 3,7% pienam. Tagad tā vidēji ir 17,35 santīmi par litru. Piens nozares politikas reformas ir saplānotas līdz 2007. gadam, tāpēc viegli plānot nākotni.

Sākot ar 2005. gadu paredzēts ir piens cenas samazinājums par 15 procentiem. Kompensējot cenas samazinājumu, ražotāji saņems tiešos maksājumus — piemaksas (tās palielināsies vienlaikus ar cenas samazinājumu) par katru kvotas ietvaros saražoto piens tonnu.

Tāpēc jau šogad zināma ir 2007. gada cena. Tad fermeris saņems 25,72 centus (14,40 santīmus) un, pieplusējot piemaksu 17,24 centus (9,65 santīmus), pavisam — 40 centus jeb 24 santīmus par litru.

Jau tagad ES piensaimnieks saņem 10 santīmus vairāk par litru

piens nekā latviešu zemnieks, bet, ja Latvija neiestāšies Eiropas Savienībā, šī starpība ne vien neizdudīs, bet var pat palielināties.

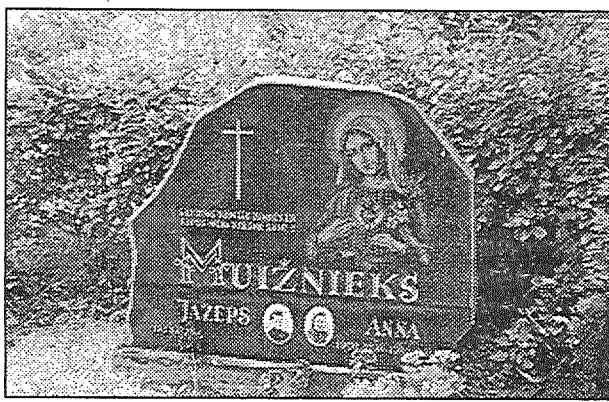
ES eksperti paredz, ka pašreizējā ES piens tirgus atbalsta piemērošana kandidātvalstīm, iespējams, izraisīs piens pārprodukciju. Ja jaunajām ES dalībvalstīm netiks piemērotas atbilstošas un ietekmīgas kvotas, ap 2003. gadu var izveidoties situācija, kad ES pazemināsies piens produktu cenas un, lai atbrīvotos no pārprodukcijas, pašreizējais budžets piens sektoram, kas ir 3,5 miljard-

di eiro, būtu jāpapildina vēl par 500 miljoniem.

ES jau 1997. gadā prognozēja, ka liellopu ganāmpulks un piens govju skaits samazināsies vairumā Centrālās un Austrumeiropas valstu. Tā tas arī notiek pie mums. Cenas pielīdzināšana ES līmenim notikšot palēnām un ar samazinājumu pašmāju patēriņā. Dubultošoties piens pārpalikums, sasniedzot 2 miljonus tonnu.

Tāpēc Eiropas Savienības uzdevums, domājot par jaunu valstu uzņemšanu, ir noieta atrašana piensam.

PIEMINĀS ZĪMES

● Jaunavas Marijas Sirds svētbildes kopija kapa pieminekli.

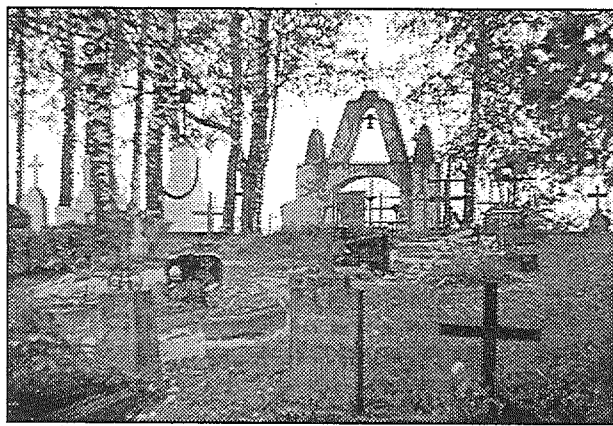
Kapsētas — vēstures pieminekļi

Preiļu pagastā samērā neliela kapsēta ir pie Rudzātu — Preiļu ceļa Ivdrišos. Puse no tās jau kļuvusi par veckapiem, kur stāv sīka, gadu gaitā izšķobijusies uz akmeņu mūrējuma pamatiem celta kapliča ar krucifiksu iekš-telpā. Tagad te laudis glabā lāpstas, grābekļus. Aiz tiem malā nolikts krustā sistais Pestītājs ar uzrakstu zem tēla kājām, kādus gājies redzēt arī citur. To ar nedrošu roku veidojis kāds to laiku rakstītpratejs, un mūsdienā latviešu valodā tas varētu skanēt apmēram tā: «O, jūs visi, iedami pa ceļu, paskatieties uz mani — vai jūsu sāpe ir kā manējā!» Tāds atgādinājums atbilda agrāk dievbijīgajai Latgalei, bet mūsdienās sācis

laikam aizmirsties, tāpēc noglabāts no ļaunu acīm. Toties ieviešas kas cits: kapsētās vairs neiztiek bez ārišķības, izskaistinājumiem, pārspilējumiem.

Protams, aizgājēju piemiņu katrs var iemūžināt, kā spēj un grib. Viens pieminekli liek iekalt krusta zīmī, vārdu un uzvārdu, dzīves gadus un kādu vēlējumu, cits pievieno iegravētu vai keramisku portretu, zemnieka dzīves ainavu ar arumu vagām tūrmos, ar ozoliem un bērziem. Vēl kāds uzliek nelielu kapakmeni, cits ar jaudīgu celtni uzstīvē tonnām smagu milzeni. Bet vai uz melni pulētas plāksnes iederas svētās Terēzes portrets ar ziedošu gladiolu rokā, Aglonas bazilikas Jaunavas Marijas vai kādas citas svētbildes kopija? Ticu, ka zem šīm piemiņas zīmēm atdusas dziļi dievbijīgi cilvēki, bet vai Aglonas dārgums, kas pieder visiem, jāizvieto pa kapsētām? Par šo jautājumu esmu runājis ar priesteriem, draudžu locekļiem un atbildes bijušas, ka svētbilžu kopijas uz kapiem tomēr neieder.

Kapsētai Seiļos rēķina vairāk nekā 200 gadus. Kapos kuplu tūju ieskauti lepi pieminekļi Upenieku dzimtai, tur traktēta mātes un bērna tēma. Uzraksts latīņu valodā «*Salve regina mater misericordiae*» («Sveika, valdniece māte, nelaimīgo pieminētāja»). Šo kapakmeni radniekiem uzstādījis novadnieks Eduards Upenieks no Kanādas. Turpat līdzās arī mūsu pirmā un pagaidām vienīgā kardināla Juliana Vaiwoda dzimtas — mātes un brāļu — kapi. Dzīves

● Skats no Ivdrišu kapsētas vecās daļas uz jauno laiku apbedījumiem un vārtiem.

laikā viņš bieži apciemoja tēva sētu Bernānos, nāca uz šiem kapiem, esot izteicis vēlēšanos, lai arī viņa mirstīgās atliekas atdusētos šeit (kā zināms, kardināls tika apglabāts pie Aglonas bazilikas, vēlāk pārvests uz kriptu tās apakšzemes daļā). Patiešām, lieli vīri ne ar ko negrib parādīt savu pārakumu, jo pieticība ir viņu dzīves mērķa.

Apbedījumos izceļas senlaicīgs krusts ar uzrakstu «Franciska Vaiwod. 1868 — 1919», bet aiz tā akmenī veidots ampīriskais kapakmens — te apbedīta kardināla māte. Tāds pieminekļis nekur citur nav redzēts.

Vēl viens senatnes liecinieks — Ādama Upenieka pagājušajā gadsimtā veidotais ozolkoka krusts no nojauktās kapličas. Gadu gaitā tas saplaisājis un aizlāpīts ar betonu, lai turas kopā. Jauno koka kapliču uzcēluši amatnieki Antons Upenieks un Jāzeps Spūlis par draudzes locekļu ziedoju-

miem. Tajā ir altāris un tur notur liturģiskos dievkalpojumus, izdala svēto sakramentu. Kapu sētā ierīkoti rezerves vārtiņi.

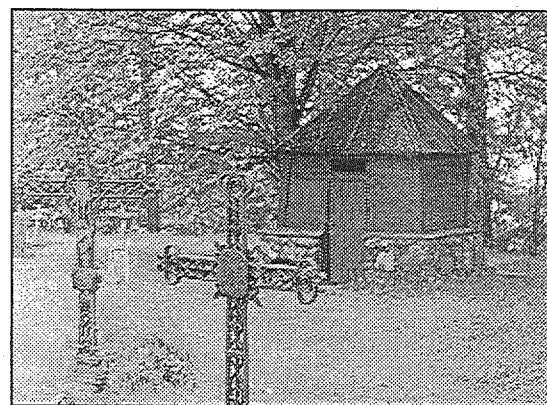
Seiļu kapos redzams, ka arī daudzi citi aizgājēji bijuši savā novadā cieniņi un ievēroti ļaudis. Starp plašāk pazīstamiem, atmiņas par kuriem glabājas paaudzēs, nosauc vācu okupācijas laikā mirušo Znotiņu draudzes prāvestu Mačuku, arī turīgu un devīgu saimnieku, lielas ģimenes galvu no Baldes — Izidoru Zvidru, citus.

Ievēribas cienīga Šoldru kapsēta. Allaž sakopta un izdaļota ziediem. Ne bieži gadījies redzēt aku ar skaidru ūdeni un kārtīgu soliņu atpūtai pie žoga, kasti atkritumiem, lai nav jāpiemēta tuvie krūmi. Kā liecina icejas vārti, šī vieta ir ar garu vēsturi. Vārti mūrēti no tēstiem akmeņiem un sarkaniem ķieģeļiem. Baltā kapliča gan jauna.

Starp daudziem lie-

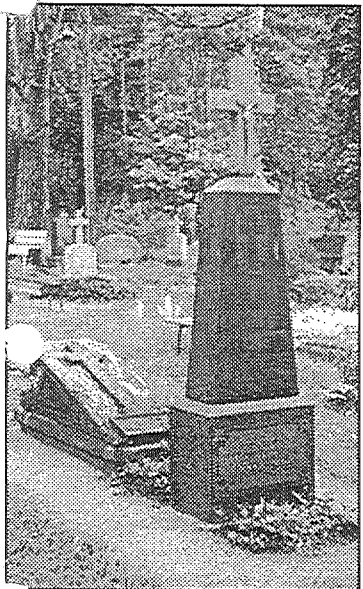
● Vienkārši veidota citas Vaivodu dzimtas mirstīgo atlieku atdusas vieta.

● Vecā kapliča Ivdrišu kapsētā, priekšplānā metāla krusts ar uzrakstu: «Te guļ mīsa Jākuba Ivdra, dzyma 1832., myra 1907.» (starp citu, latgaliski uzraksti mūsu rajona kapsētās diezgan reti).

liskiem pieminekļiem ar savu vienkāršību piesaista Bārbaļu dzimtas kapakmens, kura uzraksts atvz kaparkrāsā. Mākslinieciski veidots Ritas Klindžānes kapa noformējums ar statuju un bareljefu Daugaviešu ģimenes apbedījumos. Tur atdusas arī viņas vectēvs Pēteris un vecmāte Helēna, lielas ģimenes izveidotāji. Jaunos gados traģiski bojā gājušās Ritas mātei Albīnai ir māsa Monika, Leontīna un Veronika, brāļi Kazimirs un Jānis, viņi savākuši piecus tūkstošus rubļu, lai Rīgas skulptorei Jansonei pasūtītu kapa ansambli. Rīta mācījās mūzikas skolā, pašmācības ceļā bija apguvusi angļu valodu, strādāja par tulko-tāju bibliotēkā Rīgā, pēdējos gados Preiļu bibliotēkā.

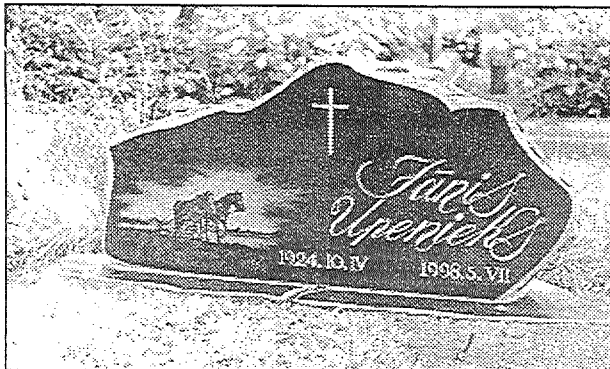
Antons Rancāns
Autora foto

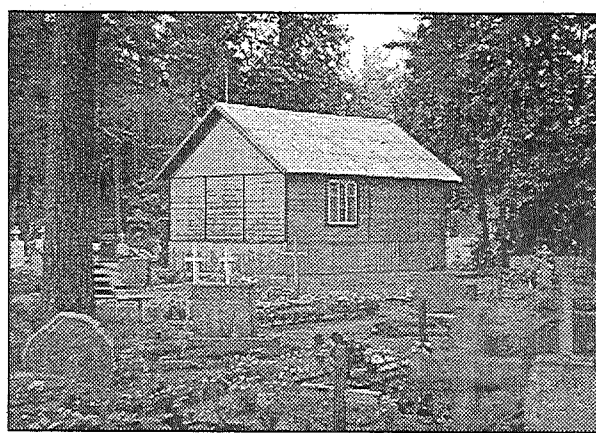
● Kardināla Juliana Vaiwoda mātes F.Vaiwodes kapa noformējums.

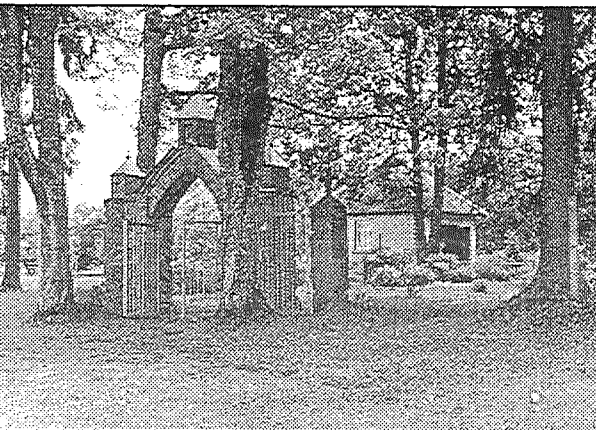
● Upenieku dzimtas kapi, zem latīniskā uzraksta melnā granīta plāksnes augšā, lejasdaļā iekalts latgaliskais «Šeit Dīva mirā dus...».

● Žanriskā ainava uz pieminekļa: zirgi arklā gaida pārnākam arāju...

● Seiļu kapu jaunā kapliča.

● Šoldru kapsētas vārti un kapliča.

● Skulptūra uz Ritas Klindžānes kapa un tā ne-tradicionālais noformējums.

Piekāva nepilngadīgo

4. janvāri izskatīta 1974. gadā dzimušā Rudzātu pagasta Steķu iedzīvotāja Aivara Bērziņa lieta.

Pagājušā gada 24. augustā ap pulksten 14.30 pie daudzdzīvokļu mājas Rudzātu pagasta Steķos viņš alkohola reibumā personīga rakstura nesaskaņu dēļ piekāva nepilngadīgo V.Š. — aizlauza roku aiz muguras, vairākas reizes trieca ar galvu pret sienu un pret solu, kā

ari iespēra ar kāju pa muguru. Cietušajam tika nodarīti viegli miesas bojājumi.

Tiesa nosprieda sodīt Aivaru Bērziņu pēc Kriminālikuma 130. panta 1. daļas ar piespiedu darbiem uz 150 stundām, kā arī piedzīt no vainīgā par labu cietušajam zaudējumus 6 latu apmērā.

Pēc Preiļu rajona tiesas informācijas

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Atklāta tehniskās apskates stacija

● 15. janvāra rītā pirmais jaunajā tehniskās apskates stacijā ieradās līvānieša Aivara Drukaļska mercedess, kas arī iemēģināja stendu. CSDD arhīva foto

Kopš šī gada 15. janvāra CSDD Preiļu rajona nodaļā darbu ir uzsākusī transportlīdzekļu valsts tehniskās apskates stacija. Par tās darbu pastāstīja CSDD rajona nodaļas priekšnieks Andris Strods.

— Tagad transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa novērtēšana kļuvusi krietni precīzāka un klientiem daudz patīkamāka, bet speciālistiem — uzskatāmāka. Līdz 2001. gada rudenim stacija būs pagaidu būve lielas teltis izskatā. Taču jau vasarā sāksies celtniecības darbi un līdz novembrim tiks nodota ekspluatācijā jaunās stacijas ēka.

— Kas ir būtiski izmainījis tehniskās apskates procesā tagad?

— Pirmkārt, ir uzstādīts bremžu stends, uz kura tiek pārbaudīta transportlīdzekļa darba un stāvbrēmžu darbība. Tas ļoti uzskatāmi un, pats galvenais, saprotami parāda automašīnas bremžu darbības efektivitāti.

Otrkārt, pēc bremžu pārbaudes mašīna uzbrauc uz pacelēja, kur tiek pārbaudīts gaitas iekārtas stāvoklis. Tas nozīmē, ka ar speciālu pamatņu palīdzību uz pacelēja mašīna tiek kustināta, lai noteiktu gaitas iekārtas iespējamās brīvskutības.

— Vai ar jauno iekārtu tiks pārbaudīti pilnīgi visi transportlīdzekļi?

— Jaunajā tehniskās apskates stacijā ar iekārtām tiks pārbaudīti tikai vieglie automobiļi un tie transportlīdzekļi, kuru pilnā masa nepārsniedz 3,5 tonnas. Vieglajiem automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām un kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām par tehnisko apskati būs jāmaksā 8,85 latī, bet šajā summā ietilpst pievienotās vērtības nodoklis un maksa par tehniskās apskates uzlīmi. Visiem pārējiem transportlīdzekļiem cenas palikušas līdzšinējās.

Apmaksu par valsts tehnisko apskati var veikt arī ar pārskaitījumu, bet tadā gadījumā pārskaitījumu vēlamam veikt vismaz trīs dienas pirms transportlīdzekļa tehniskās apskates.

— Ko par jauninājumu saka transportlīdzekļu īpašnieki?

— Pirmo dienu pieredze rāda, ka lielākā daļa automašīnu īpašnieku visumā ir apmierināti, jo tagad pašiem ir iespēja savām acīm visu redzēt un pārliecināties, vai viss ir vislabākajā kārtībā. Protams, ir arī neapmierinātie, jo tagad braucamie tehniskajai skatei jāgatavo daudz rūpīgāk.

L. Kirillova

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Brīvībā pabija tikai piecus mēnešus

Preiļu rajona tiesa izskatīja 1978. gadā dzimušā Preiļu iedzīvotāja Guntara Spūļa lietu. Minētais jaunais vīrietis jau vairākkārt bijis sodīts — 1995. gadā, arī 1997. gadā, bet no ieslodzījuma atbrīvots tikai 2000. gada 10. jūlijā.

G.Spūlis pagājušā gada 18. oktobrī alkohola reibumā atradams E.Z. dzīvoklī Preiļos, Daugavpils ielā 47, slepeni nozaga dzīvokļa saimniekam 2 ādas aizvietotāja jakas, Z.Z. piederošu somu 5 latu vērtībā, bet S.K. izzaga

no somas naudu (14 latus). Kopējie zaudējumi — 46 latī.

2000. gada 1. novembrī G.Spūlis, pieslejojot kāpnes pie mājas sienas un atlaužot J.R. dzīvokļa logu Preiļos, Daugavpils ielā 62, iekļuva dzīvoklī. Tur viņš nozaga J.A. virsroku, puszābakus, pulksteni, 1 litru linsēklu eļļas, 3 kilogramus sīpolu, litra burku ar marinētām sēnēm, kā arī kārbu ar paštaisītām cigaretēm. Kopējie zaudējumi — 19,60 latī.

Tiesa noteica Guntaram Spūlim galīgo sodu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, — brīvības at-

POLICIJAS ZIŅAS

Izņemts nelikumīgi glabāts ierocis

17. janvārī Saunas pagasta Lieļajos Anspokos Leonardam P. izņemta nelikumīgi glabāta mazkalibra šautene TOZ-12. Ierocis nosūtīts uz ekspertīzi, pēc kuras slēdziena saņemšanas tiks pieņemts lēmums.

Piekāva un atņēma ēdamo

18. janvārī Līvānos, Dzirnavu ielā pretī mājai nr.30 divi nepazīstami vīrieši ap pulksten 21.00 piekāva līvānietim M.S. un nolaupija viņam maisiņu ar produktiem. Maisiņā bija divlitrīga pudele ar alu un kūpināta vista. Neskaidrots, ka vainīgie bijuši līvānietis Aigars Ū. un Rīgas rajona Carnikavas iedzīvotājs Igors Ž.

Zog mežu

Saņemts iesniegums par to, ka Aglonas mežniecībā (Aglonas pagasta teritorijā) Jevģenijai K. piederušajā mežā pagājušā gada jūnijā patvaļīgi izcirta 100 kokus. Ar šādu rīcību nodarīti materiālie zaudējumi 420 latu apmērā. Lietas materiāli tiek pārbaudīti.

10. janvārī Saunas pagasta Lieļajos Anspokos Voldemārs D. veica patvaļīgu meža ciršanu. Sastādīts administratīvais protokols.

Nozaga sivēnus

Naktī no 14. uz 15. janvāri Aglonas pagasta Ezerukinos no Jaunaglonas arodvidusskolai piederušās fermas, iekļūstot caur logu, ļaunprāsi nozaguši desmit sivēnus. Brangs ķēriens, jo rukši bijuši jau divus mēnešus veci. Lietas materiāli tiek pārbaudīti.

Krāpnieki ar mobilajiem tālruniem

Ierosināta krimināllieta pret Preiļu iedzīvotājiem V.T. un V.F. Pagājušajā gadā laikā no jūnija līdz oktobrim abi krāpnieki, izmantojot vairāku Preiļu iedzīvotāju lētīcību un nezināšanu, uz viņu vārda reģistrēja un lietoja mobilos tālrunus Baltcom GSM sistēmā. Rēķini par sarunām, protams, pienāca nesaprotajiem ļautiņiem. Policija konstatējusi,

ka bijuši pieci šādi krāpšanas gadījumi. Notiek izmeklēšana.

Atkārtoti gada laikā brauca dzērumā

9. janvārī reģistrēts iesniegums par to, ka Jēkabpils rajona iedzīvotājs Arilds T. pagājušā gada 17. decembrī Preiļu rajonā vadīja automašīnu alkohola reibumā atkārtoti gada laikā.

12. janvārī reģistrēts iesniegums par to, ka Aglonas iedzīvotājs Pāvels F. pagājušā gada 23. decembrī atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu alkohola reibumā. Ierosināta krimināllieta.

Nebija kārtībā dokumenti

9. janvārī Līvānos Jānis R. ar automašīnu Mercedes Benz veda tabakas izstrādājumus bez akcizēto preču marķējuma un bez pavaddokumentiem. Arī pārtikas produkti automašīnā bija bez pavaddokumentiem. Abos gadījumos sastādīti administratīvie protokoli.

10. janvārī Rožupē tika apturēta SIA «VS TEKS» automašīna SAZ, kurā veda preces, neievērojot preču uzskaites un pavadzīmju aprītes kārtību. Sastādīts administratīvais protokols.

15. janvārī Līvānos, Lāčplēša ielā 26 i.u. «Pie garā» tirdzniecības kioskā tika konstatēti ar akcīzi apliekamo preču glabāšanas noteikumu pārkāpumi. Sastādīts administratīvais protokols.

Aiznesa mēbeles

10. janvārī reģistrēts iesniegums par to, ka Līvānu iedzīvotājam L.G. pagājušā gada decembrī no dzīvokļa Daugavpils ielā bez viņas ziņas iznestas visas mēbeles. Ierosināta krimināllieta.

Pretojas policistiem

13. janvārī Līvānos bārā «Alianse» Raimonds L. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības un ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. 15. janvārī policijas darbiniekiem Līvānu policijas nodaļas telpās fiziski pretojās Tālis K. Abiem nemierniekiem sastādīti administratīvie protokoli.

Nozaga žoga sietu

17. janvārī reģistrēts iesniegums par to, ka pagājušajā gadā laikā no septembra līdz oktobrim Līvānos vasarnīcu kooperatīvā «Bioķīmiķis» M.D. piederušajai vasarnīcai nozags žoga siets. Ierosināta krimināllieta.

Satiksme negadījumi

10. janvārī ceļa Rīga — Daugavpils 186. kilometrā automašīnas BMW 525 vadītājs Mārtiņš K., lai izvairītos no sadursmes ar VW Golf, ietriecās autobusu pieturas «Grāverī» apmalē. Cietušo nav, bojāta tikai automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

11. janvārī ceļa Rīga — Daugavpils 190. kilometrā automašīnas BMW 318 vadītājs Boriss B. netika galā ar transportlīdzekļa stūri un nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

12. janvārī Preiļos, Lāčplēša un Rīgas ielu krustojumā automašīna Ford Scorpio (vadītāja Lidija V.) sadūrās ar RAF 3311. Cietušo nav, bojāta automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

Skandāli un huligānisms

9. janvārī Līvānos, bārā «Alianse» Liāna P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības, Preiļu arodvidusskolā huligāniski izrikojās Renārs B. Sastādīti administratīvie protokoli.

12. janvārī Saunas pagasta Laciniekos Voldemārs P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret A.P. Izteikts oficiāls brīdinājums.

15. janvārī Preiļos, Cēsu ielā 5 Aivars R. alkohola reibumā sarīkoja skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

Labojums

Preiļu rajona tiesā izbeigta administratīvā lieta pret Rušonas pagasta Kastīres iedzīvotāju Albertu Kancānu nevis Albertu Kalvānu, kā bija kļūdaini minēts «Novadnieka» 17. janvāra numurā. Atvainojamies par neprecizitāti.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

ņemšanu uz septiņiem mēnešiem, sodu izciešot daļēji slēgtā cietumā.

Baidījās no valsts ieņēmumu dienesta

5. janvārī izskatīta 1973. gadā dzimusā preilieša Anžana Umaņeca lieta.

No 1998. gada 30. jūnija Anžans Umaņecs ir SIA «AĒrema» vienīgais dibinātājs un īpašnieks. 2000. gada 16. maijā pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa viņš tika sodīts ar naudas sodu 100 latu apmērā par savlaicīgu pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas neiesniegšanu

par 1999. gadu un gada pārskata neiesniegšanu par uzņēmuma darbību 1999. gadā VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļā. Viņš atkārtoti gada laikā izdarīja tādu pašu pārkāpumu.

Anžans Umaņecs līdz 2000. gada 16. novembrim neiesniedza PVN deklarāciju par uzņēmuma darbību 2000. gada aprīlī, maijā, jūnijā, jūlijā, augustā, septembrī, oktobrī. Neiesniedza arī pārskatus par pavadzīmju rēķinu veidlapu izmantošanu pirmajā, otrajā un trešajā gada ceturksnī. Vēl netika iesniegts arī ziņojums par val-

sts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēja ienākumiem par laiku no 2000. gada janvāra līdz oktobrim. Anžans Umaņecs netika iesniedzis ikmēneša pārskatus par aprēķinātajām, ieturētām un budžetā ieskaitītām iedzīvotāju ienākuma nodokļa summām par laiku no 2000. gada janvāra līdz oktobrim.

Visas šīs neizdarības Anžans Umaņecs izskaidroja ar to, ka «baidījies no VID». Tiesa to neņēma vērā un nosprieda sodīt ar naudas sodu triju minimālo mēnešalgu apmērā (150 latī).